

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Blka-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 162. sz. 1943. július 21 szerda

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, ügyed-
ésre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Hitler és Mussolini egyik olaszországi városban találkoztak és katonai kérdéseket beszéltek meg

Catania előterében óriási csata dul — Enna irányában, Szicília központja felé, fokozzák támadásaikat az amerikaiak

Tíz hullámban támadták az amerikai bombavetők Rómát — A Vatikán diplomáciai lépést tett Róma bombázása miatt — Az egész világ közvéleménye elítéli a Róma ellen intézett légitámadást

A keleti arcvonal 1000 kilométerre szélesedett ki

Még a szakértők sem merték feltételezni azt az orosz hadianyagtömeget, amellyel most rohamra indultak — A harcok súlypontja továbbra is az oreli harcterületen van

Meghiusult a szovjet partraszállási kísérlete Észak-Norvégiában

A világszerte tomboló harcok közepette is megrázta a közvéleményt a Róma ellen intézett légi támadás híre. A pótolhatatlan kultúrértékeket őrző örökvárosra három órán át szakadatlanul hullottak a bombák, 500 repülőgéppel dobta le a robbanóanyagokat templomokra, egyetemekre, temetőkre, lakónegyedekre.

TIZ HULLÁMBAN

támadták Rómát az angolszász repülők a Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése szerint. Legerősebb ezek közül az utolsó volt. A légi támadás alatt és után a lakosság mintaszertűn, nyugodtan viselkedett. A lakóházak közül a Porta Maggiore és a Porta Tiburtina közötti munkás lakónegyedre érte a legtöbb légi bomba. Igen sok lakóház elpusztult. Eddig beérkezett jelentések szerint 166 halott és 1759 sebesültje van a Róma elleni légi támadásnak.

A Vatikánban a légi riadó alatt is folyt a kihallgatások. A légi riadó befejezéséig az összes kihallgatásra jelentkezett személyeket a Vatikánban tartották. Röviddel 11 óra előtt üvöltöttek fel a szirénák, a lakosság példás rendben vonult az óvóhelyekre, pedig a legforgalmasabb üzleti időben a különböző városrészek nagy piacain hatalmas embertömeg tolongott az árusok boltjai előtt. Miközben a járőrelők a nyilvános és magánóvóhelyekre vonultak, megkezdte a római földi légharítás heves tüzelését.

A VATIKÁN DIPLOMACIAI LÉPÉST TETT

Róma bombázása miatt. Néhány órával az angolszász légi támadás után Monsignore Montini, a vatikáni államtitkárság helyettes főnöke megbeszélést folytatott Tittmann amerikai ügyvivővel. A vatikáni államtitkárság felháborodását közölte a légi támadás miatt. Vatikáni értesülések szerint az ügyvivő maga sem titkolta meg-

Berlin, július 20. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek:

A Führer és a Duce hétfőn, július 19-én az egyik belső olaszországi városban találkozott, katonai kérdéseket beszéltek meg. (MTI)

Berlin, július 20. A Német TI diplomáciai levelezője írja:

A tengely vezéreinek találkozásán azt a katonai helyzetet tették vizsgálat tárgyává, amely egyrészt a hatalmas bolsevista tömegnek a kelet-európai arcvonal ellen intézett kétségbeesett támadásáról, másrészt pedig az angoloknak és amerikaiaknak a Földközi-tengeri térségben véghezvitt partraszállási kísérletéről adódik. — Abból, hogy a német politikai körökben Európa két sorsdöntő arcvonaláról beszélnek, nemcsak a jelenleg folyamatban lévő harcok jelentősége jut kifejezésre, hanem ezeknek a harcoknak az első összefüggése és egyidejűleg ezeknek az arcvonalakon harcoló európai nemzeteknek sorsközössége is. A helyzet szintén tárgyilagos, minden illúziót kizáró megvizsgálás alapja s ennél a földközi-tengeri helyzet ide kellett, hogy előtérben álljon. A Führer és a Duce, mint a tengelyhatalmak katonai főparancsnokai, nyilván azokat az intézkedéseket mérlegelték s határozták el, amelyek a dolgok állásából adódnak. Hogy ezek az intézkedések katonai természetűek, az a közlemény rövid utalásából is kitűnik. —

A közlemény egyébként már csak azért is figyelmet érdemel, mert az ellenfél politikai kombinációjának képtelenségét mutatja. A hivatalos közleménynek a Hitler—Mussolini találkozó katonai jellegéről szóló lakonikus megállapítása éppen ezért arra az angolszász kísérletre adott újabb és rendkívül hatásos válasznak tekintendő, amellyel az ellenség olasz terület ellen vezetett katonai hadműveletét politikai váltópénzre szeretné felváltani. Hogy az ellenségnek ez a kísérlete sikertelenségre van ítélve, azt nemcsak az olasz népnek a Róma ellen intézett terrortámadása utáni magatartása mutatja, hanem megfog mutatkozik azoknak a döntéseknek a következményeiből is, amelyeket a Führer és a Duce Európa sorsa iránti felelős-égük tudatában meghoztak volt.

Berlin, július 20. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda a következőkről értesül:

A Führer és a Duce között felső-olaszországi földön hétfőn lefolyt találkozóóról kedden este kiadott közlemény berlini katonai körökben a legnagyobb meglepetést váltotta ki, mert semmiféle ilyen jel nem mutatott ilyen találkozó létrejöttére, habár ennek lehetősége a legújabb katonai fejlemények következtében kézenfekvő volt. Berlinben utalnak a közlemény velős rövidségére, amely csupán azt mondja, hogy katonai kérdéseket tárgyaltak meg. Berlinben a közle-

mény rövidségének megfelelően és tekintettel az összefüggés kifejezeten katonai jellegére, a találkozó lefolyásáról és eseményeiről részletek egyáltalában nem váltak ismeretessé. Mindenesetre kézenfekvő az a feltevés, hogy a megbeszélések azoknak a rendszabályoknak a megállapítására szolgáltak, amelyek a jelenlegi földközti-tengeri katonai helyzet szempontjából szükségesnek mutatkoznak és amelyek egyúttal alkalmasak arra is, hogy a tengelyhatalmak együttes katonai eredményességért kezességedjenek.

Itteni körökben úgy tudják, hogy a megbeszéléseken mindkét ország főparancsnokainak főnökei, valamint természetesen a két ország más katonai személyiségei és szakértői is résztvettek, megvitatta a két nép elhatározottságát, hogy az európai szárazföld közös ellenségei elleni harcot a győztes befejezésig folytatják. Ami a látogatás technikai lefolyását illeti, a Führer hétfőn délelőtt legszűkebb törzsével repülőgéppel az egyik felsőolaszországi városba repült, ahol a Duce várta és a legszívélyesebben üdvözölte. A megbeszélések a város közelében levő, erre a célra legalkalmasabb épületben folyt le és délutánig tartottak, amikor a Führer szívélyes búcsút véve a Ducétól, repülőgéppel főhadiszállására tért vissza. (MTI)

A PÁPA MEG NEM VALASZOLT ROOSEVELTNEK

Vatikáni körökből származó hír szerint nem felel meg a valóságban a „Basler Nachrichten” jelentése, amely azt állította, hogy a pápa már választ adott Roosevelt üzenetére, amelyben a Vatikán város kímélését ígérte meg. A válasza vatikáni körök szerint rövidesen sor kerül.

AMERIKAI GÉPEK

voltak azok, amelyek Rómát bombázták az angol Reuter ügynökség közlése szerint. Az északafrikai amerikai légi erő egységei hajtották végre a bombázást az algériai szövetséges főhadiszállás közleménye szerint is. A svájci lapok szerint viszont Londonban kijelentették, hogy Róma megtámadását gondosan készítették elő. Utalnak itt arra is, hogy a legutóbbi időben angol részről ismételt hang-súlyozták, hogy ha szükségesnek tartják, Rómát is bombázni fogják. Newyork viszont a „Transkontinent Press” híradása szerint az olasz légvédelmet okolja. A légi támadásra jelentkező reakció ugyanis szemmel láthatóan igen rossz hatást váltottak ki az angolszász országokban, Newyork máris igyekszik elhárítani a felelősséget a terrorrepülőkről, amennyiben az olasz légharításról beszámolva a következőket mondja:

„Sok légharító lövedék közvetlenül a levegőben robbant, azonban igen sok csak vakon futott a lég-rétegben. Úgy látszik, hogy ezek

FONTOS TUDNIVALÓK

Új rendelet a vágómerhák igénybevitelének módjáról. (7)

TÓKÉS FOTO

döbbenését a bombázásokkal kapcsolatban, mivel Roosevelt ígéretei alapján nem hitte, hogy valaha is sor kerül az örökváros elleni tá-

madásra. Tittmann maga is közvetített bizonyos okmányokat — közli a Nemzetközi Sajtó Tudósító — és ezért vatikáni körökben

az a benyomás uralkodik, hogy az amerikai ügyvivő a legutóbbi fejlemények következtében önmagát is dezavualtnak érzi.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Róma városnegyedében robbantak fel éspedig ott, ahova a szövetséges repülők nem is dobtak le bombákat.

A VILAG KÖZVELEMÉNYÉNEK

első megnyilatkozásai maradjék talánul tükrözik a fájdalmas megdöbbenést a légi támadás felett, mely pótolhatatlan kultúrkincseket pusztított el és melyet semmiféle háborús szükség vagy hadműveleti érdek nem indokolhat.

A római sajtó a hétfői ellenséges légi támadás hatása alatt áll. Különösen kiemelik a lapok a San Lorenzo bazilika elpusztulását és jelentésszerűen mondják, hogy ez a barbár cselekmény nem sokkal azután történt, hogy Roosevelt az olasz néphez felhívást intézett, hogy a pápai államhoz tartozó minden birtokot kímélni fognak és Rómában az első támadás alkalmával a legelső emlékek, amit eltaláltak, pápai területen volt.

Mint a „Messaggero“ megállapítja, eddig azért nem bombázták Rómát az ellenség repülői, mert az angolszászok ezzel a propagandafogással akarták hatni az olasz népre. Mint a lap megállapítja, a Szentatya a háború kitörése óta először hagyta el a Vatikánt és mély szomorúsággal állapította meg a kárt, amelyet az angolszászok bombái Róma egyik legszebb templomán okoztak.

A „Popolo di Roma“ különösképp találja, eddig éppen a Vatikánvárosához tartozó bazilikát találták el a repülők, amikor Roosevelt a Szentatyához intézett üzenetében olyan különösen kiemelte, hogy a bombatámadások során a vallásos szertartásokra rendelt épületeket meg fogják kímélni.

A német sajtó is hasonló hangnemben ír. A „Deutsche Allgemeine Zeitung“ hangoztatja, hogy a Róma elleni támadás csupán egyik láncszeme annak a lelki terrornak, amellyel Olaszországot elárasztják. Kiemeli a lap, hogy ez a bombázás nem csupán Olaszországot érinti, hanem az egész nyugati kultúrvilág arculapása az.

A horvát sajtó „Barbár támadás az örök város ellen“, „Merénylet a klasszikus kultúra központja ellen“ címeken foglalkozik az eseményekkel és hangoztatja, hogy a támadás megrázta az egész civilizált világot.

GAYDA

A „Giornale d'Italia“ban megállapítja, hogy Róma bombázása a szicíliai ellenállás közvetlen következménye volt, mert a védők hősi ellenállása megforgatta az ellenség valamennyi tervét. Az olasz és német csapatoknak ez az ellenállása nehézzé, fájóssá teszi az ellenségnek a partok melletti előrenyomulást és egyre nagyobb veszteségeket mérnek az angolszászokra. Mivel ez a harc már érezteti a maga káros hatását, az ellenség úgy gondolta, hogy a Róma elleni bombázással adja meg a kegyelemdívet Olaszországnak. Róma bombázását már várták és ebben a tekintetben egy olasz sem ringatja magát hű reményekben — állapítja meg Gayda —, ismertette az

angolszászoknak a emlékek iránt eddig tanúsított érzéketlen és az anglikán egyháznak a katolikus egyház elleni engesztelhetetlen gyűlöletét.

A SZICILIAI HARCOK

hevesége egyre fokozódik. Catania előterében óriási csata dúl. Az angolszászok újabb és újabb erőszékekkel támadnak.

A támadás Catania ellen — a Német Távíratok Iroda értesülése szerint — azzal kezdődött, hogy az ellenfél a német biztosító vonalak mögött ejtőernyős alakulatokat dobott le. Amikor az ejtőernyősök első hullámát megsemmisítették és a német katonák megkezdték a közelben elszórt ejtőernyősök összegyűjtését, hirtelen nehéz hajóágyúk a gránátok százával árasztotta el a terepet. Ugyanakkor sok ellenséges repülőgépet világitó bombák ledobása után további ejtőernyős csapatokat tett a földre. Elkeseredett közelharc fejlődött ki, amelyben a brit ejtőernyősöket felmorzsolták. Ugyanaz a sors jutott osztályrészül az ejtőernyősök ledobott többi ellenséges alakulatnak is. Még az éj folyamán teljesen megszabadították a biztosított terepet az ellenségtől.

ENNA IRÁNYÁBAN,

Szicília központja felé fokozták támadásuk heveségét az amerikaiak, miután a frontális áttörési kísérletek sorra meghiúsultak. Kilencczáz tonna veszett már el az inváziós flottából, de Szicília megrohanása még mindig újabb és újabb erővel folyik.

EISENHOWER

főhadiszállásának egyik jelentése szerint a brit kötelékekkel szemben, melyek három kilométernyire állnak Catania előtt, Hermann Göring hadosztályának ellenállása rendkívül heves délen. A kanadai csapatoknak sikerült Piazza Armerinát megszállniok.

AZ INVÁZIÓ KITERJEDÉSENEK

gondolata egyre szélesebb hullámokban foglalkoztatja az európai közvéleményt. Legutóbb adtunk hírt, hogy milyen komoly védelmi előkészületek folynak ezzel kapcsolatban a Balkánon és Svédországban. Most pedig Dalmácia partvédelmének megerősítését jelenti a Nemzetközi Sajtó Tudósító. Közli, hogy az otrantói szoros elzárja ugyan az Adria bejáratát, mégis a dalmát partvidéket éppúgy, mint a szemben levő olasz partvidéket tüzéséggel, légvédelmi ágyúkkal, hadihajókkal és repülőgépekkel minden meglepetés ellen biztosították. A haditudósító résztvevő az

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli:

A szovjetnek a keleti arcvonal ellen intézett rohamai hétfőn is meghiúsultak a légi erőkől kitűnően támogatott német csapatok eredményes ellenállásán. Újból 562 szovjet páncélost szétlőttünk. A kubáni hídfőnél az ellenség több támadása hiúsult meg a Krimszkájtól nyugatra levő magaslati állás ellen. A támadásokat már a készenléti állásokban szétvertük. További elősítések harcbavetésével az ellenség megismételte heves áttörési kísérleteit a Miusznál és a Donec közepő folyásánál. Ezeket kemény és változatos harcokban visszautasítottuk. Mialatt Bjelgorodtól északra levő térségben az ellenség csak helyi támadásokat intézett, az Orel térségben a sú-

lyos elhárító harcok továbbtartanak. A szovjet egyes állások ellen intézett erős ellenállásait visszavertük. Mészhelyeken csapataink körlehetetlen harcokban hiúsították meg az erős ellenséges gyalogos és páncélos erők támadásait.

RUGALMAS ELHÁRÍTÓ HARCOKAT

jelentenek Sziciliából a német lapok. Az „Europapress“ katonai szakírója rámutat arra, hogy a sziget belsejében a tengelycsapatok befejezték az arcvonal megrovíditását és új védelmi állásaik szemmel láthatólag erősödnek és szélesednek. Különösen nagy ellenállás mutatkozik Caltanissetta környékén, ahol Patton tábornok támadásra vonta össze legnagyobb erőit. A támadás célja kétféle lehet: az amerikai hadsereg vagy az Etna felé kanyarodik Enna elérése után, vagy pedig a sziget északi partját igyekszik elérni.

A KELETI HADSZINTÉREN

javában tombol a szovjet nyári offenzívája. Három súlypont alakult ki: a Miuszszakasz, a kurszki térség és az orel-szuchinicsi arcvonal. A bolsevisták óriási mennyiségű hadianyag bevitelével, semmiféle emberáldozattól nem riadva vissza rohamozták a német állásokat.

EZER KILOMÉTER

hosszúságban a keleti arcvonal déli és középső szakaszán nagyarányú csata van folyamatban.

Bár az ellenség nagy erőfeszítéseket tett, csak kisebb betöréseket sikerült végrehajtania, amelyek jelentéktelenek a harci helyzet szempontjából. Orelnél erősödő ellenséges nyomás érezhető.

A német főváros katonai körében megerősítik, hogy a szovjet soha nem használta fel annyi hadianyagot, mint amennyit a mostani támadásban vesz igénybe. A támadó ellenséges csapatokkal szemben a németek nagy elhárító csatát folytatnak. A szovjet rohamok élén — jegyzik meg Berlinben — elitcsapatok haladnak.

BERLIN

kiemeli az orosz front eseményeiről szóló beszámolóiban, hogy a téli hadjárat után senki, még a szakértők sem merték feltételezni azt az orosz hadianyagfőmeget, amellyel most rohamra indultak a bolsevisták. Kluge vezértábornagy Bjelgorod alatt még a nagy roham kifejlődése előtt végrehajtott támadásának ott van óriási jelentősége — hangsúlyozzák német katonai körökben —, hogy sokezer páncélost, ágyút és 1500 szovjet csatarepülőgépet sikerült megsemmisíteni az orosz támadás megkezdése előtt.

Olasz hadijelentés

Az olasz főhadiszállás közleménye:

Sziciliában a tengelycsapatok felfejlődésük egész hosszában továbbra is szívósan ellenállnak az ellenség fokozott nyomásának. Olasz hűvárnaszádok Sziciliától keletre elsüllyesztettek egy 8 ezer tonnás gőzöst és egy másik nagy tonna tartalmú gőzöst megtorpedóztak. Torpedóvetőrepülőgépeink eltalálták egy közepes tartalmú kereskedelmi hajót, valamint egy meg nem határozott osztályhoz tartozó hadihajót. Olasz és német bombázók Augustá, valamint a Valetta kikötőjében megrongáltak a kikötőben horgonyozó több hajót. Rómában a többszáz négymotoros repülőgépekből álló amerikai alakulatok, amelyek hétfőn három órán át támadták a várost, igen tetemes kárt okoztak. A többek között súlyos bombatalálatok értek és részben szétromboltak egyházi és tudományos épületeket, valamint munkás-telepeket.

Igy bombatámadás érte a Szent Lőrinc bazilikát, a veronai központi temetőt, az egyetemi városnegyedet, a poliklinika kórházainak épülettömbjét, úgyszintén Prenns, Tina és Latina kerületek munkásházait. A támadás polgári áldozatainak száma az eddigi megállapodások szerint 166 halott és 1659 sebesült. A lakosság a légi támadás alatt és után példás fegyelmet és nyugalomról tett tanúságot. A légvédelmi útegek, a vadászgépek is egy ellenséges gépet lőttek le. A keddre virradó éjjel az ellenséges légi támadásokat intézett Nápoly ellen, valamint Campagna és Latinum több kisebb helysége ellen. A károk nem súlyosak. Az áldozatok száma a lakosság körében csekély. Annak a bűvárnaszádnak, amely a múlt hadijelentésben jelzett 8 ezer tonnás ellenséges gőzöst elsüllyesztette Claudio Celli kapitány volt a parancsnoka. (MTI)

Róma légitámadástól sújtott több ezer lakosa a Szent Péter-tér oszlopai alatt töltötte az éjszakát

A pápa adománya a légi támadás károsultjainak

Róma, július 20. MTI. Mint Vatikán városból jelentik, a Szentatya 60 ezer lírát adományozott a Szent Lorenzo negyedben lévő, légi támadástól sújtott lakosságnak, le ezt az összeget, tekintve, hogy Róma többi kerületeiben is vannak károsultak, a mai napon felemelte. A hétfői nap folyamán különösen az éjjeli órákban a város légi támadástól sújtott negyedének lakói közül több ezren aludtak a Szent Péter-tér osz-

lopai alatt. Igen nagy tömeg itt is töltötte az egész éjszakát. — Mint a Vatikánból jelentik, a Szentatya megszünteti a kihallgatásokat arra az időre, amíg Róma városa ilyen válságos helyzetben van. Kivételek és nagyon fontos esetben azonban fog kihallgatást tartani. A pápa július 21-én beszédet intéz a fiatal házasságokhoz és ebben a beszédben érinteni fogja a legutóbbi háborús eseményeket is.

A háború kezdete óta 32.5 millió tonna hajóúrt süllyesztettek el a tengely tengeraltjárói

Berlin, július 20. (Német TL.) A „Berliner Borszeitung“ rámutat arra, hogy a német bűvárnaszádok helyükön vannak és folytatják pusztító munkájukat az óceánon. A tengeraltjáróháború lényegében továbbra is a legnagyobb fenyegetés marad az ellenség számára. Az ellenség semmiképpen sem teheti meg nem történné azt

a tény, hogy a háború kezdete óta 32.5 millió bruttóregisztertonna tartalmú hajóúrt süllyedt el. A német tengeraltjárók a szicíliai ellenséges partraszállás elleni küzdelemben már az első öt napban 300.000 tonna úrtartalmú hajóúrt süllyesztettek el és legalább ugyanennyit megrongáltak. (MTI.)

A Sziciliában partraszállt inváziós csapatok számát 8-10 hadosztályra becsülik

A szicíliai arcvonalon nem történt hétfő óta lényeges változás. Az arcvonal itt is megszilárdult, legalább egyelőre. Az ellenség itt még mindig túlerő-

ben van. A partraszállt hadosztályok számát 8-10-re becsülik. Ez a szám azonban az utóbbi időben még emelkedett.

XII. Pius pápa: Életének ez volt az egyik legkegyetlenebb megpróbáltatása

Vatikánváros, júl. 20. A szerdai pápai kihallgatás a római légi támadás következtében elmaradt. A Szentatya kedden kihallgatáson fogadta Fossati bíboros torinói érseket, aki jelentést tett azokról a károkról, amelyeket a legutóbbi légi támadás okozott Torinó városában. A pápa kijelentette az érseknek, mélyen megsomoritotta Torinó lakosainak súlyos megpróbáltatása. A Szent-

atya ezután Róma bombázásáról is nyilatkozott az érseknek. Életének — mondotta — ez volt az egyik legkegyetlenebb megpróbáltatása. Személyesen járta be a bombázás által sújtott helyeket, hogy saját szemével győződjön meg azokról a károkról, amelyeket a bombák San Lorenzo bazilikában okoztak és hogy erkölcsi segítséget vigyen a környék lakosságának.

Az olasz királyi csendőrség főparancsnoka és Buzzichini olasz író hősi halált halt Róma bombázásánál

Róma, július 20. (MTI.) Mint a „Popolo di Roma“ jelenti, hétfőn délelőtt az ellenséges bombatámadás közben hősi halált halt kötelességének teljesítése során Hazon tábornok, az olasz csendőrség főparancsnoka vezérkari főnökével, Barengo ezredessel együtt. A bombatámadás során Buzzichini, a neves olasz író házat szét-

rombolta egy bomba. Az olasz író hősi halált halt.

A „Messaggero“ jelenti: A hétfői bombatámadás során a veronai temetőben bombatámadás érte a Paccelli-család sírboltját és kápolnáját. A keddi reggeli olasz lapok a bombatámadás egyes részleteiről írva megállapítják, hogy Rómában a bombák iskolákat is eltaláltak és munkásnegyedeket is bombáztak az angolszász repülők. Az egyik munkásnegyedet gépfegyverrel lőtték az asszonyokra és gyermekekre, akik az óvóhely felé siettek. Igen sokan meghaltak.

Megnyílt **Laczkó Lajos**
cserépkályha mintaraktára
a Színházjáráróba, Csapó-utca 17. szám.
Modern kandallók, cserépkályhák nagy választékban

A keleti front harcainak legjellemzőbb vonása, hogy a szovjet az óriási arcvonal gyújtópontjain csaknem kizárólag páncélos alakulatokkal támad

A Nemzeti Tájékoztató Iroda részletes jelentése a keleti arcvonal eseményeiről.

A Nemzeti Tájékoztató Iroda, a keleti arcvonal helyzetéről a következőket jelenti: A német csapatok a légihaderővel, valamint a szövetségesek repülőgépeivel különösen együttműködve a miuzsi arcvonaltól egészen a szuchimicsi szakaszig terjedő területen nagy előhárító csatában a hétfői nap folyamán újabb jelentős eredményt értek el. Az anyagcsatában 52 páncélos pusztítottak el és ezzel újabb csúcseredményt állítottak fel. Ez az eredmény ugyanis azt jelenti, hogy a bolsevisták hétfőn bevetett páncélosainak több mint felét elveszítették. A nehéz fegyverekben elsősorban pedig nehéz lövegekben, mozsarakban, gránátvetőkben és légvédelmi lövegekben stb szenvedett bolsevista veszteségek sem kevésbé súlyosak, mivel mintegy 550—600 lövegét áldozott fel. Ezenkívül 58 repülőgépet vesztett az ellenfél, még pedig elsősorban bombavető csatapultókat. Német részről csak négy vadászgép nem tért vissza. A hétfői harcok súlypontja most is éppen úgy, mint az előző napokban az oreli harc-területen volt.

Az elkeseredett harc kora reggeli óráktól egészen az éjszaka beálltáig tartott. Újabb nehéz és legnehezebb mintájú bolsevista harcokialakulatok zúdultak a német tagozott német állásokra, azonban sehol sem tudtak áttörni. A harcavetett erők nagyságához mérten a veszteségek is igen súlyosak voltak szovjet részről. Így pl. Orelii keletre egy keskeny frontszakaszon, ahol a bolsevisták háromszáz páncélossal támadtak. Ez hat dandár erejének felel meg. A német hadsereg csapatai 16 harcocsit semmisítettek meg. Ugyanezen a szakaszon német nehéz harci repülőgépkötelek összpontosított támadást intéztek a bolsevisták ellen és a támadásnak 55 páncélos esett áldozatul. Ezenkívül 74 bolsevista harcocsit kellett a támadás folytatására készlemben tartaniok, melyeket olyan súlyosan megrongáltak a német repülők, hogy többé azok már nem vehetők har-

ba. Szuchimicsitől délre a bolsevisták két teljes létszámú páncélos dandárral nyomult előre, azonban ezen a szakaszon is igen nagy fába vágták a fejszájukat, mert ötvenkilenc harcocsit vesztettek el és ezzel harcocsit állományuk mintegy kétharmad része elpusztult. Bjelgorodtól keletre és északra az erdőkön kiindulva, csak helyi támadásokat hajtottak végre. A támadó bolsevista kötelékek szárnyai a német nehéz fegyverek megsemmisítő tüzebe ütköztek és ennek következtében a harcoknak csak helyi jellegük volt. A bolsevista veszteségek itt is rendkívül súlyosak voltak. A bjelgorodtól harci területen 88 harcocsit zsákmányoltunk, vagy semmisítettünk meg. A Donec közepes szakaszán is tömeges támadásokkal kísérletezett a szovjet és ennek során is súlyos veszteségeket szenvedett. A szovjet veszteség ezen a szakaszon 182 páncélos. A miuzsi szakaszon a német csapatok ellen-támadást indítottak, amelyekkel sok esetben mélyen betörték a bolsevisták támadására készülő csapatok közé. A német tüzéség, nehéz légvédelmi tüzéség s páncélos megsemmisítő csapatok ezen a szakaszon 88 bolsevista harcocsit semmisítettek meg. A keleti arcvonal déli és közepes szakaszán a hétfői napon ezért német előhárító győzelmet tekintve, összefoglalóképpen megállapíthatjuk, hogy a bolsevisták nyári offenzívájukra készlemben tartogatott hadianyaguk, különösképpen pedig nehéz fegyverek egy részét már most feláldozták. A hétfői nap harcainak legjellemzőbb vonása az a tény, hogy a bolsevisták az óriási arcvonal gyújtópontjain csaknem kizárólag páncélos alakulatokkal támadtak. Gyalogos kötelékeket nagyobb terjedelemben sohasem dobtak harcba és néhány nappal ezelőtt lovassági kötelékekkel is próbálkoztak. Ebből a megfigyelésből következtetni lehet a bolsevisták véres veszteségeinek rendkívül nagyságára.

Mihály román király megszemlélte a konstanza-i hadikikötőt

Bukarest, július 20. (Stefani.) Mihály román király megszemlélte a konstanza-i hadikikötőt és meglátogatta minden hajóegységet, amely védi Románia feketetengeri partjait. A király továbbá szemlét tartott a szovjet hadihajók ellen harcoló román tengeralattjárók támaszpontján. (MTI.)

Hadiállapotba helyeztek több olasz tartományt

Róma, július 20. (MTI.) — A hétfői olasz hivatalos lap rendeletet közöl, amely szerint Forsidone, Riatti, Termú, Peruggia, Siene, Arezzo, Firenze, Pistoia, Littoria, Viterbo, Grosseto, Livorno, Piza, Luca, La Spezzia, Apolia, Genova, Udine, Gorizza, Rrieste és Pola tartományok területét azonnal hadiállapotba helyezték.

Sikertelen szovjet partraszállási kísérlet az északi norvégiai Vardö partján

Az Interinf. közlése szerint szovjet naszadók kedd reggel sikertelen partraszállási kísérletet tettek a kód védelme alatt, hogy partraszálljanak a német csapatok védelme alatt álló Vardöiö délre. A part előtt már több ezer méterre a parti útegek hatásosan lötték az ellenséges repülőgépeket. Az ellenséges naszadók a hatásos tűz következtében anélkül, hogy tervüket végrehajthatták volna, dél felé távoztak el.

Az olasz király egymillió lírát adott a római légitámadás károsultjainak

Róma, július 20. Stefani.) Az olasz király és császár Róma kormányzójának rendelkezésére bocsátott egymillió lírát és a légi támadásban károsult római inséges családok felségélyezésére. (MTI.)

Az olasz király és királyné meglátogatta a bombázásoktól sújtott helyeket

Róma, július 20. Stefani.) III. Viktor Emanuel király és császár Róma ellen intézett bombatámadás után a császár-néval együtt meglátogatta az ellenséges bombázás által sújtott helyeket. (MTI.)

Olaszországban újabb öt korosztályt hívnak be kötelező munkára

Milánó, július 20. A polgári mozgósítás Olaszországban erős lendületet vett. Behívják az 1922—27 korosztályok még rendelkezésre álló munkaverőit kötelező munkára.

Szentes, július 20. A szanki csendőrs a Kiskunfélegyháza melletti mörécszárpusztai nádasban oslásnak indult holttestet talált. Megállapították, hogy a holttest S. Tóth Imre 18 éves béresfiával azonos, aki még februárban az egyik kocsmában ivott és ittas állapotban a nádas menté megfagott. (MTI.)

A Déri múzeum üvegszekrényében őrzik a 2943 éves leányt és a hasonló korú legényt, akiket még Ferenc Ferdinánd vásárolt Egyiptomban

A Déri Múzeum kincseinek sokasága közé tartozik az a két mumia is, melyeket annak idején a Monarchia trónörökösé, Ferenc Ferdinánd vásárolt keleti utazása során. A trónörökös Egyiptomban vette a két mumiát és Bécsbe vitette a gyűjteményébe. A világháború után a tragikus sorsú főherceg gyűjteménye értékesítésre került és így jutott a két mumia Déri Frigyes birtokába, aki sok-sok más értékkel Debrecen városának adományozta.

A két mumia üvegszekrényben van elhelyezve és dacolva az idők múlásával, várja az újabb ezredéveket.

Az egyik szarkofágban, mely fából készült, egy leánynak a bebalzsamozott holtteste van. A szarkofágban lévő ifast még nem fejtették meg teljesen, csupán a kezdősört fordította le egy tudós annak idején Bécsben. A kezdő sor így hanzkzik: *Leányom született Osiris-től...*

A szarkofágban több imának a szövege van, mindegyik egy-egy istenhez szól, hogy viseljenek gondot a nösszü útra indult leányra, akit egyenesen Osiris istentől származtat a gyászborult apa.

A mumiat, melyet a fából készült díszes szarkofág őzri Krisztus születése előtt ezer esztendővel balzsamozták be és azóta a romlás nem tudott hozzáférni.

A tudomány ma sem állapította meg az egyiptomi balzsamozás titkát, mely évezredekben át megőrzi a holttesteket. A Déri Múzeum birtokában lévő két mumia meg aranylaga fiatal, mert vannak 4000 éves mumiak is, hasonlóan ép állapotban.

A múzeum másik mumija egy egyiptomi legény mumija. Ennek már tudjuk a teljes nevét, származását, mert megfejtették a szarkofágban lévő felirást.

— *Hes Nor fia Smíns, született a ház úrnőjétől Min leányától.*

A két mumia nem a főrangúak sorából került ki, téves tehát, mint egyesek beszélik, hogy Faraókat őrzik az üvegszekrényben. Jobb tisztviselők lezármazottai kerültek csak balzsamozásra ilyen díszített szarkofágban. A múzeumnak csak a két mumiat védő fából készült szarkofág van a birtokában, semmi más tárgy, melyet rendszerint a mumiak mellé szoktak tenni a sirkamrában, nem maradt meg, úgy látszik a sirtalók külön értékesítették az ékszereket, edényeket, eszközöket és csak maga a kincsejtől megfosztott szarkofág került eladásra s Ferenc Ferdinánd tulajdonába annak idején.

Érdekes, hogy a mumiak lába ujjairól, — valószínűleg szállítás közben — *letört a védőréteg és az üvegszekrényben most a holttesteket borító göngyölegből kiltáznak a lábujjak a körmökkel.* Így kerültek a mumiak a város tulajdonába.

A balzsam tartalja csodás erejét, mert annak ellenére, hogy a törés következtében megsérült a holttestet védő burok, mégsem tudott az enyészet semmit sem rontani. Epen maradt a mai napig a 2943 éves leányzó körme is, nagy csodálkozására a múzeum látogatóinak.

Erdemes megjegyezni, hogy a közönség legnagyobb részét a vászontekercsekkel kiltászó lábujj érdeklí csak. Az bír előtűk a valóság bizonyosságával, nem a festett és faragott szarkofág, mely a mumiat magába rejti.

A Déri Múzeumban egyébként nem csak a két mumia jelenti Egyiptom rég letűnt kulturáját, van még 512 tárgy, melyek a magas kultúrájú, sok ezer esztendővel egyiptomi életéről tesznek bizonyosságot.

Egy patkánypár 3 év alatt 358.709.582 darabra szaporodhat

Az idomított görények a patkányok legnagyobb veszedelmei

Ismeretes annak a kárnak a nagysága, melyet a patkányok okoznak a városokban. Megtalálhatók bérházakban és a mellékutak földszintes házaiban. A patkányirtószerek tömege van forgalomban és a patkányirtó foxikutyák is szaporán tevékenykednek, de a patkányok mégis tovább garázdálkodnak, mert a szaporaságuk olyan nagyfokú, hogy átvészlik a pusztításokat.

A sokféle patkányirtási módok között nagy sikert jelent az idomított görényekkel való patkányirtás és úgy mondják, hogy az idomított görény teljesen kiirtja a patkányt, annyira, hogy nem használ semmit a szaporaság, aprajánagyját összeszedi a görény. A patkány szaporasága pedig igen nagy, mert egy tudós kimutatása szerint egy patkánypár ivadéka három év alatt, miután ennek 18 nemzedéke befejezte szaporodását, 359.709.482 darabra szaporodik.

A patkányveszedelemnek görényekkel való megszüntetésére az elmúlt világháborúban gondoltak, mert azok a katonák, akik földalatti szállásalkon tanyázva igyekeztek irtani a patkányokat, rájöttek arra, hogy azok a bajtársaik, akiknek a szálláskörletében görény tanyázott, megmenekedtek a patkányirtás gondjaitól. Így történt, hogy élelmes emberek vásárolni kezdték a görényt, nem a bőrét, hanem az eleven, de kellemetlen illatú prémes állatokat és igyekeztek tanítani a patkányfogásra.

Az idomítás úgy történt, hogy patkányt fogtak és kiszedték a fogait. A fegyvertelenné tett patkányt és görényt bezárták egy börtöndbe. Megindult a küzdelem, mely a szivósabb és ügyesebb görény győzelmével végződött. A győztes görényt az idomító megvédelmezte, tejet, cukrot, kemény tojást kapott minden győzelem

után. A patkányvért sem vetette meg a görény, tehát ugyancsak nagy buzgalmat kapott a patkányok irtására. Ilyen módon egész görény csapatot „képeztek ki” a patkányirtásra és megindult a vállalkozás.

A görények, — mintegy tudósítás írja — igen nagy eredményeket értek el a patkányirtás terén, jó hasznot biztosítva gazdáiknak.

A gondolat azonban — tekintve a patkány nagy szaporaságát, mégis arra terelődik, hogyha a patkányokból megmarad egy pár akkor három év alatt 8.709.582 patkánnyal lehet ismét számolni a patkányvesszel sújtott könyéken.

Az amerikai légihaderő jelentése szerint 350 tonna romboló bombát zúdítottak az örök városra

Amszterdam, július 20. A középkori amerikai légi haderő főhadiszállás hadijelentésében megemlíti, hogy az amerikai nehéz bombázók 350 tonna romboló bombát zúdítottak az örök városra. Az amerikai jelentés arra hivatkozik, hogy a bombázott terület négy mérföldnyire fekszik a Vatikánvárostól. (MTI.)

A dán belügyminiszter az északi nemzetek együttműködéséről

Helsinki, júl. 20. A dán belügyminiszter a dán ifjusági szervezetek közös táborozásán tartott beszédében határozottan állást foglalt az északi nemzetek együttműködése mellett. Hangsúlyozta, hogy a dán nemzet jövője nem képzelhető el másként, mint együttműködve a többi északi testvérnemzettel. (MTI.)

Titok

Nők tisztázták meg a gyakras csak annak köszönhető, hogy emésztésükre kellő figyelmet fordítanak. Kifűző hatásával Önnek is használna **DARMO!**

Japán légitámadás Ceylon ellen

Hétfőn japán repülőgépek légitámadást intéztek Ceylon szigetének keleti partvidéke ellen, mint a brit-indiai főhadiszállás közli. A légvédelem működésbe lépett. Az okozott károkról még nem érkeztek jelentések.

Autógázolás a kabai-uton

Kovács Mihály 58 éves fuvaros, kabai lakos munkába hajtott a kabai uton. A mögötte haladó autó elgázolta. Kovácsot a mentők agyrázkódással és bordatöréssel szállították a debreceni klinikára.

A hernyótalp feltalálóját bolondnak tartották és szegényen halt meg 1910-ben

A mai háborút a hernyótalpas acélszörnyetek, a tankok nélkül nem is lehet elképzelni. A hernyótalpat most futószalagon gyártják tizerszámra, — pedig 1872-ben amikor Julius Schneider Kölnben megkezdte első kísérleteit a hernyótalpas kocsi-val, mindenki bolondnak tartotta. A feltaláló százados volt és a német-francia háború tapasztalatai alapján foglalkozott azzal a gondolattal, hogy olyan kocsit kell alkalmazni, melyek nem akadnak el a sárban és a rossz úton. Találmányát nem fogadták el, társai vicceltek. Meghalt 1910-ben mint kiszétesztű tisztviselő anélkül, hogy találmányát valaki elismerte volna.

Öserdőkön keresztül japán gépesített egységek vonultak fel a Mundát fenyegető amerikaiak ellen

Uj Guinea szigetének nyugati csücskénél és Munda fontos támaszpontja körül a harcok lassan tetőpontjukhoz közeliednek. A japánok öserdőkön és folyón át kelve az amerikai állásoktól északra az ellenség házába kerültek. Meglepetésszerű rajtaütéssel súlyos veszteséget okoztak.

Helsinki, júl. 20. (MTI) A finn képviselőház ülésén a rendkívüli vagyonadóról szóló törvényjavaslat betervezésével kapcsolatosan Tanner pénzügyminiszter hangsúlyozta, hogy a háború idején nem lehet előre kiszámítani az állam kiadásait. Ezért a kormány kénytelen újabb áldozatokat kérni a képviselőháztól.

HITEL

Nemzetpolitikai Szemle, a júliusi szám tartalmából: A 75 éves Horthy Miklós, — Téchy Olivér — Téchevny hatása a magyar hiteljogra. Csizmadia Andor: Tisztviselő és közönség. Salamon Sándor: A románság képe a magyar irodalomban. R. Jónás Magda: A létfontartás költsége és a drágulás

MAGYAR FIGYELŐ

Götfy Borbála emlékirata a Hóra-lázadás kitöréséről. Az országgyűlés elnapolása közjogi megvilágításban. — Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet déli közgyűlése Demalson az európai válság értelméről. — Román művelődési ünnepek Észak-Erdélyben.

SZEMLE:

Kéki Béla: Kolozsvár színházi és zenéi élete. Szerkesztik: Albrecht Dezső Kéki Béla, Venczel József, Vita Sándor.

Előfizetés egy évre 12 P. Egyes szám ára 1 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Mátyás-királytér 5. sz. I. Postacsekk: 72.809. Megjelenik havonta.

Messze nézek

A Nagyerdő zöld
Ege alatt,
Hej az idő mily
Gyorsan szaladt.
Féltem föléd
S mégis, ha éreztem
Ajkad paraszát,
Elleledkeztem nézni
Özékét, pacsirtát.

Csak tudnám, hogy
Merré vagy hívem,
Agyúd mellé,
Ha egy perc is
— Elküldeném szívem.
Vagy tán még sem,
Mert megcsókolnál
Tudom — és nem előre,
Hanem az égbe löne
Agyúd fémcsőve
És a kár nem
Volna csekély,
Mégsejtülne a
Vén Göncöl-szekér.
Nagy Gizella.

BELEZNAI UNGER ISTVÁN
Aradulata két napra a héten ismét visszatér Debrecenbe. A „Szakíts helyetted” című Bókay-vígjátékot, ezt a végtelenül mulatságos, szellemes szerelmi komédiát adják elő július 24-én este, 25-én délután és este a Csokonai Színházban. A darab főszerepeiben a teljes prózai társulatot viszondulja a debreceni közönség, élén Moóry Lucy, Almassy Judit, Hódossy Judit, Kompóthy Gyula, Zách János, Márky Géza, Hortobágyi Artúr.

GERALDY finom, hangulatos, művészi szépségekben gazdag kamaradarabjában vendégszerepel Debrecenben Kiss Ferenc, Fulop Katóval és Károlyi Istvánnal hármasban játsszák a darab szerepeit, eddig a félországot végigtúrták a darabot és mindenütt nagy sikert aratott a kis együttes. Debrecenben július 31-én este, augusztus 1-én délután és este játsszák a „SZERETNI” c. darabot, melynek mindössze három szerepe van, a férj, a feleség és a barát.
CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY vigjátékát, „Az özvegy Karnyóné” c. darabot játssza Nagydoradon a budapesti Nemzeti Színház együttese. A főszerepekben Gobbi Hilda, Olthy Magda, Apáthy Imre, Major Tamás, Ungváry László lépnek fel.

HARMATH HILDÁT szerződtette primadonnának az új szezonra Putnik Bálint nagyváradi direktor. A váradi társulat tagjai közül csak háromnak, Harmath Hilda, Jurik Julcsi és Szabó Ernőnek a nevét hozták nyilvánosságra.

Csokonai Színház

Telefon: 25-46.

Szombaton, 24.én este, vasárnap, 25-én délután és este BÓKAY JÁNOS vigjátéka:

Szakíts helyetted

JÖN KISS FERENCCEL
SZERETNI

Az előadások kezdési időpontja megváltozik. Kezdekés pontosan 4 és 7 órakor.

— Horvátországban takarékoskodni kell a gyógyszerekkel és felhatalmazták a gyógyszerészeket, hogy a hiányzó gyógyszerek helyett hasonló hatású más gyógyszert, vagy kevesebb mennyiségű gyógyszert adjanak ki.

— A pozsonyi horvát ügyvivő, Bozsidar Albert leánya lovaglás közben leesett lováról és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy néhány perc múlva meghalt.

Bejeleződött a debreceni cserkészkerület barátjai nagytáborára

Izzó júliusi napsugár olvadt aranya öntözte a földet a táborzárás napján. Reggel 8 órakor hadijáték indult Törös Károly cserkészparancsnok játékeztetésével. A „kínaiak” és „japánok” csoportja izgatottan hallgatja a feltevéseket, a parancsnokok átveszik az irányítást, harsány nótaszóval, szabályszerűen, katonásan folyik a felvonulás és a terepen kiürszóra megindul a támadás.

Mennyi fegyelmesség, harc szerű mozgás, lovagiaság és mennyi erő mutatkozik a magyar cserkészek játékában, mely a „japánok” győzelmével végződik. A játék lefújása után 1000 cserkész vidáman hagyja el a színteret.

Nagy gyülekező a tábor főterén, délből egy órákor a tábor ünnepélyes bezárása. A hatalmas árbocon lengő lilomos cserkészzászlót körülállja ezer cserkész. Bussa János parancsnok, táborügyeletet tiszt jelenlést tesz Rábold Gábor kerületi parancsnoknak.

A katonai parancsnok megkapóan szép, hatásos beszédet ezekkel a szavakkal végzi:

— Híven teljesítettétek kötelességeiteket ebben a táborban is. Ez a tábor kötelez benneteket a további igaz magyar és

főleg önzetlen munkára. Számoljatok azzal, hogy a magyar cserkészlet munkája elhivatás ezen a földön, ezt várja tőletek a magyar élet. Keressétek életetek minden percében a kötelességet, kutassátok fel azokat a helyeket, ahol csak ti tudtok segíteni, hogy ne legyen ebben az országban egyetlen fájó seb sem, amelyet nem ti kötöztök be elsőnek...

A kerületi parancsnok ezután vitéz Kisbarnaki Farkas Ferenc főcserkész levelét olvastatta fel. A főcserkész többek között ezt írja:

Sikerült a tábor olyan nagyszerű eredménnyel megvalósítani, amelynél jobbat elérni alig lehetséges. A tábor megszervezését és előkészítését különösen tökéletesnek találtam. Örülök, hogy személyesen győződhettem meg arról, milyen kitűnő a cserkészszellem a táborozó csapatokban s hogy a cserkészfiúk mindenütt kitűnő kézzel rendelkeznek. A fiúk magatartása és a tábori életben elért teljesítmények igen magas színvonalat mutatnak.

A tábori zászló a Himnusz hangjai mellett futott le az árboctól... Véget ért a VI. Cserkészkerület Nagytáborára...
Derekas, jó munka volt!

Felvidéki séta

Hatalmas autóbussz kapacszodik felfelé velünk a *Gutin* ormára. Vadregényes táj köröskörül s egyetlen kultúrtevényező az a szerpentin út, amely lehetővé teszi az 1300 m-es magaslatra való felkapaszkodást. Most sűrű, nehéz felhő ül a hegyek között. A távoli hegyek kontúrjai csak sejtésszerűen észlelhetők, a közeleket pedig szinte feketében játszó haragvó zoldre festi a kavargó köd. Felhők között járunk. A kocsi szinte befurja magát az átláthatatlan ködbe. Jó ideig tart így az út s amint mind ritkábbá kezd válni a köd, úgy érezzük, mintha derengeni kezdene. A hegytetőre érünk. Itt már ragyogó napsütés pompázik s alattunk, amint visszanezünk, ott fodrosodnak a napfényrel szegélyezett gomolygó felhők.

A hegytetőn csak néhány percig élvezük a drága, meleg napfényt, tisztá, ózondús levegőt, máris indulunk a szelidebb máramarosi oldalon. Ezeken a részen elég sűrűn követik egymást a magastetői fából összerótt házak. Világos ultramarin kék színük elárulja, hogy lakóik románok. Több helyszínen hivatalos intézkedés történt a lakóházak fehérre meszelése érdekében, de úgy látszik a hagyomány és a megkülönböztetni akarás erősebb a falu bírāja intézkedésénél.

Gépkocsink itt már gyorsan szeli a kilométereket s alig vesszük észre, máris Máramarosszigeten vagyunk.

Máramarosszigeten ami először szemünkbe tűnik az építő munka, ami a megszállás elmúlt két évétől akarja pótolni. Az elhanyagolt utak kövezését felbontották és hogy ne végezzenek egy helyett két munkát, előbb csatornazzák a várost és majd csak azután rakják le a kifogástalan új burkolatot. De nemcsak útburkolás terén folyik itt eleven ütemű munka. Házak is épülnek. Úgy látszik itt még

van anyag mindenhez, mert egyébként nem igen kezdtek volna hozzá az egy- két- és háromemeletes paloták építéséhez.

A város lakóinak legfőbb s egyben legkedvesebb szórakozása a mozi. Most azonban színházi szezon van. A vitéz Jakabfytársulat játszik napjában legtöbbször két előadásban és állandó zsúfolt házak előtt. Az érdeklődés természetesen elvisz az esti előadásra. A Mária főhadnagy című operettet játszik, zsúfolt nézőternek. Mint kedves debreceni ismerősöket látom viszont a szereplők között Czillér Ilust, Kovács Irént, Szokoly Gyulát.

Az előadásou feltűnt, hogy játékokban tetszésnyilvánítás csak a legkritikább esetben fordult elő. Ez valahogyan nem volt összhangban a telt nézőterrel. Viszsaemlékeztem a debreceni bemutatón sok nyíltszíntéri tapsaira és nem tudta megérteni, hogy miért tartózkodó a közönség. Felvonás közben beszélgetni kezdtem a mellettem ülő úrral, akitől megtudtam, hogy a vitéz Jakabfytársulatot nagyon szeretik Máramarosszigeten. Hat akkor — kérdeztem — előadásokban miért ilyen tartózkodó a közönség, hiszen a darab szép és hazafias tendenciájú. Meglepő választ kaptam. Mi itt — mondotta szomszédom — az elmúlt két évtized alatt mindent kritikai szemmel néztünk s ez a szemlélet alakította ki a tartózkodó magatartásunkat.

Előadás után megkerestem a volt debreceni színészeket. Az Elitben van a törzsasztal. Boldogan beszélnek a szatmári szezon sikeréről és igen hívós műsorokról. Az elmúlt szezonban színre hozták a többek között a Bánk bán, Bizánc, Naplemente előtt, Henschel fuvaros, Légy jó mindhalálig, Sasfőlk, Méreg, Vén gazember, Bors István és utóljára a Zsuzsó című műveket. A vendégszereplők sorából Lázár Mária, Bulla Elma, Gobbi

Hilda, Bördy Bella, Nagykovácsi Ilona, Pelsőczy Irén, Tökés Anna, Simor Erzsé, Csontos Gyula, Somlay Artur, Kiss Ferenc, Polgár Tibor, Ajtay Andor, Madarász László, Perényi László és Nagy István nevét emelik ki. Természetesen — mondja Szokoly Gyula, a szatmáriak kedvence — nekünk is bőven kijutott a szatmáriak szeretetéből, pedig ennyi nagy név mellett nem könnyű komolyan helyt állani, különösen ha mókázik az ember.

Statáriális bíróság elé kerül a debreceni kirakatfosztó

Budapesten a Keleti pályaudvaron a rendőrség elfogta Zavadny József 19 éves betonmunkást, aki Nyiregyháza-n a fogházból ahol nyolc évi börtönbüntetését töltötte, vakmerő módon megszökött. A komisz kenyerjéért elcserejt bicskával kifaragta a téglafalat, kiszedte a vasrácot és a lepedőjéből csinált hácsón leereszkedett az emeleti zárkabát. Szökése után bosszúból kifosztotta a nyiregyházi ügyészségi elnök lakását és

Bokor Miklós rendőrtanácsos villáját. Zsákmányával átszökött a határon, de nemcsak visszataloncolták.

Debrecenben is járt és egy kirakatot fosztott ki az elsőtől ideje alatt. A zsákmányt Budapestre vitte, ott értékesítette az abból élt. A betonmunkást le tartóztatták és mivel a bűncselekményeket az elsőtől ideje alatt követte el, rögtönbíráskodás elé kerül.

Lótörténelmi múzeum nyílik meg Budapesten

A főváros átadta a földművelésügyi miniszteriumnak a Stefánia-úton levő Fővárosi Múzeum épületét, ahol lőtörténelmi múzeumot létesítenek. Ez lesz Európában a harmadik ilyen múzeum. A Mezőgazdasági Múzeumban levő lőtényészeti anyagot is új múzeumban helyezik el. Az ünnepélyes megnyitást a jövő tavaszon tartják meg. A földművelésügyi miniszterium lőtényészeti főosztálya kéri mindazokat, akiknek a múzeum részére értéket jelentő anyaguk van, hogy a tulajdonjoguk fenntartásával adják át a múzeumnak.

**A közönség szava
Gazdák kerelme a polgármesterhez**

Tekintetes Főszekerestő Úr! Kérjük, legyen kegyes b. lapjában alshbi óhajunknak helyt adni.

A városi gazdaközönsége nehezen várta már az 1943-44. évre szóló vámorlési tanusítványok kiadásával kapcsolatos polgármesteri rendelkezés megjelenését, amely a helybeli lapok július 20-i számában végre megtörtént.

Szerény felfogásunk szerint azonban az az intézkedés, hogy t. i. a szóbanlevő tanusítványt a Közelelmezési Ügyosztály Gabonairódája adja ki, egyáltalán nem okozott nagy örömet, mert ebben a rekkenő hőségben — talán napokon át — hosszú órákig sorban állani egy helyiség előtt, amelyben anélkül is túlfeszített munka folyik, ezt irigylésre méltó állapotnak a legjobb akaratmal sem lehet mondani!

Méltóztassék visszaemlékezni a még — tudomásunk szerint — tökéletesen befejezést nem nyert gazdakönyvek kiosztásának első napjaira, amikor szavával állottak a Dobozy átjáróban az emberek, várva míg rájuk kerül a sor. Ez most is úgy lesz, mivel a lisztkészleték csökkenésével, vagy teljes elfogyásával mindenkinek szüksége van új örlésre, így az ahhoz előrt tanusítványra.

Bizonyosan sokan lesznek olyanok, akik a város igen távoli határterületéről (Elep, Köselyszeg, Óhat, stb.) szintén napokat fognak eltölteni ebben a forróágban és igen fontos munkaidőben, míg a szükséges írást megszerezhetik.

Mély tisztelettel arra kérjük jelen sorainkban a Polgármester Urat, legyen kegyes az elmondottakra való tekintettel

Apolló filmszínház

Előadások ma: 1/25, 1/27 és 1/29 órakor.
Kelemen Eva, V. Gózmány, Vaszary, Somogyi Nusi, Pethes S., Halassy Mariska és Halmay.
A legkedvesebb magyar vígjátékban, a „TILOS A SZERELEM”

Hungária Filmszínház

MA ELŐSZÖR!
Főszereplők:
A Jary-expedíció tagjai.
GYILKOS VADON
Előadások: fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Vígyszínház mozgó

Ma először! Közkívánatra!
A lehangulatosabb magyar film!
Bercsényi huszárok
Szelezky, Szilassy, Csontos, Makláry, Vaszary, Mihályffy a főszerepekben.
Előadások: 1/25, 1/27, 1/29-kor.

Meteor Mozgó műsora

Szerdán, csütörtökön fél 5, fél 7, fél 9 órakor utóljára!
Hatalmas kalandorfilm sok izgalommal és szerelemmel.
A GPU ikerfilmje!
Főszereplő: Camilla Horn.
„SEBASTOPOL páncélos”

A rendőrség őrszemélyzetének kiegészítéseként önként jelentkezőkből kiegészítő karhatalmi alakulatot szervezhet

Kormányrendelet a közbiztonság fokozottabb védelméről

A Budapesti Közlöny július 21-iki száma közli a kormányrendeletét, amely a közbiztonsági érdekek fokozottabb védelmének céljából a rendőrség őrszemélyzetének kiegészítéseként önként jelentkező személyekből álló és a szükségnek megfelelő létszámú kiegészítő karhatalmi alakulatot szervez-

het. Tagjaivá csupán fedhetetlen előéletű, a karhatalmi szolgálatra testi, szellemi tekintetben alkalmas, erkölcsi és nemzethűség szempontjából kifogástalan magyar állampolgárokat lehet alkalmazni. Működésük megkezdése előtt a belügyminiszter által megállapított szövegű esküt kötelesek letenni.

Egy tehetséges magyar ember tragédiája

Eltemették Fodor Józsefet, a debreceni hárszobrok alkotóját

Egy fáradt művészlelek pihent meg örökre tegnap délután a debreceni honvédtemetőben. Néhány évvel ezelőtt a „Debreceni” megírta, hogy a Déri Múzeum előtt a havat lapátoló munkások között volt egy vézna férfi, aki ebédidőben, míg mások fatálatnyi kenyereket ették, ő, aki ezt a kenyeret is gyermekeinek hagyta otthon, hogy agyonüsse az időt, a hóból szobrokat gyárt. Hűdég hóhelyekbe rejtette szépre szomjas lelke forró álmait. A hárszobrok előtt megálltak az emberek, ámulva nézték, hogy mosolyog elő a vonalakból a művészi készség nagyszerűsége...

Akkoriban beszélgetést is folytattunk Fodor Józseffel, a debreceni hárszobrok alkotójával. Elmondotta, hogy gyermekkorától kedvet érzett a szobrászathoz, de a mostoha körülmények nem engedték meg, hogy kiviragozzon a lelkében ébredő művészi készség. Abban az időben, mikor felhívtuk rá a figyelmet, szükségmunkás volt nagy havazások idején. Mindenféle munkát vállalt és megkísérelt gyenge testével, hogy öt gyermekeinek és asszonyának kenyeret viessen haza.

Erdemes lett volna felfigyelni munkájára, foglalkozni vele. Valami nagyszerű mélység, igazi életszerűség fogta meg a nézőt később megmutatott agyagmunkáiban és képeiben is. Aztán később újra írunk róla. Megírtuk, hogy Fodor József súlyos beteg lett, tüdőbaj támadta meg. Egy napon hólapátolás közben megrázta egy heves köhögési roham, elcsigázott teste összecusuklott és piros rózsák nyíltak körülötte a havon meleg emberi vérből. Tüdővérzéssel szállították be a szanatóriumba, ahonnan nem is tért vissza többet. Pedig közben megszületett a hatodik fiúgyermek

is, akit soha nem láthatott meg az édesapja, mert nem engedte kivinni magához, a szanatóriumba, nehogy elkapja a betegséget...

A temetés szép volt és egyszerűségében is szívbemarkoló, pedig csak kevesen tudták, hogy Fodor József munkásruhája alatt egy komoly tehetség rejtőzött. Egy zokogó asszony állt a koporsó mellett, karján a hatodik gyermekkel, aki semmit nem tudott arról, ami körülötte történik, csak rázza vidáman bukái fejét a szőke fűrtökkel, kék szeme ragyogott és furcsa kis érthetetlen szavakat mondott a nagyvilágba. Mellettek pedig sirva ott sorakozott a másik öt fiú, a legnagyobbik 12 éves... A tikkasztó júliusi nap sugaráiban alaktak, szelid nyugalom, megbékítő vigasztalás áradt feljükk a lelkész szavából és gyászszószma fekete pillangóként felroppant dala-ma mosta tisztára lelküket... Aztán lebocsátották Fodor József szegény, elfáradt testét a sírba, elvitte magával az anyaföldbe a nagy rajongással szőtt terveket, lángoló álmokat, egy szebb élet ígéréteivel biztató művészi elképzeléseket... Megbékélten tért aludni Fodor József egy szebb világba, talán csak az itt hagyott szegény síró agyondolgozott asszonyért és hat kis gyermekért fáj valahol, ott ahol földi életében a szívét hordta...

Fodor József támasz nélkül maradt özvegye és hat kis árva. Határ-utca 36. szám alatt lakik. Ha a debreceni társadalom, mely anyanyiszor kimutatta a szegények felkarolásán át melegen érző szívét, úgy érezné, hogy ez az apa és kenyérkereső nélkül maradt kis család érdemes a támogatásra, ott megtalálja őket...

Lichtenstein fejedelemség a bélyeggyűjtők paradicsoma

Lichtenstein hercegsége a háborús Európa szívében kis független, szabad ország, mely nem ismeri sem a háború borzalmait, sem a gazdasági élet korlátosságait. Lichtensteinnek nincsenek katonái. Ötvennyolc főnyi hadseregének legutolsó kalondája az elmúlt évben halt meg békésen, ágyban párnák közt. Tizennyolc főnyi lakosságának csak tizenkét százaléka bér munkás, három százalék a tisztviselő és intellektuel, a többi pedig a saját maga kis földjén gazdálkodik és tenyésztési gyönyörű állatait.

Fővárosának Vaduznak mindössze 1200 lakosa van. Legnagyobb helysége Schaan 2000 lelket számlál. Kormányát tulajdonképpen egyetlen emberből áll: dr. Joseph Hoop egy személyben miniszterelnök és az összes miniszteri tisztségek viselője. Parlamentjének 15 tagja

van, akik természetesen nem alkotnak pártokat.

Az adó teljesen ismeretlen fogalom. A legfőbb bevételi forrást a bélyeggyűjtők adják, melyekből festsői szépségű példányokat bocsát ki Lichtenstein. Fejedelme II. Ferenc József nem élvez semmiféle civillistát, sőt maga is jelentékeny szabványosított támogatja birtokai jövedelméből fejedelemségének kincstárát.

Lichtensteinben nincsenek semmiféle életmódkorlátozások. Semleges hajókban a legelőbb híányos élelmiszert megkapják. Az ország lakóinak egyik legfőbb jövedelmi forrása az idegenforgalom volt. Ez természetesen most pang. A kormány csak nehezen ad vizumot, mert el akarja zárni országát minden háborús szellemtől.

A német birodalom volt császárnak két unokája harcol különböző frontokon

A német birodalom volt császárnak két unokája harcol most különböző frontokon és három Hohenzollern hósi halált halt. Frigyes Vilmos a trónörökös nem politizál, 61 éves, így katonai szolgálatot sem teljesít, csupán nagykiterjedésű birtokainak igazgatásával törődik. Agost Vilmos a nemzeti szocialista mozgalomban kezdetlől fogva igen tevékeny részt vesz.

Kis wanderer autó

E betűvel, kifogástalan állapotban, jó gumikkal eladó. Halász, Nyiregyháza, városháza sarok.

DEBRECZEN 5. OLDAL 1943. VII. 21.

Egy erdélyi földbirtokos felajánlott ösi birtokából 50 hold földet a hadiárvának

Budapest, július 20. Egy erdélyi földbirtokos 200 holdas ősi birtokából 50 holdat felajánlott a jelenlegi háborúban elesett honvéd hősök árva javára. Az ajándékföld a békekötés napján megy át a hadiárvak tulajdonába. A honvédelmi miniszter a hadiárvak nevében meglehangzó átiratban közönte meg a nemesszívű adakozó értékes ajándékát. Az erdélyi földbirtokos jó példával járt el, cselekedetét igazi magyar lélek sugallta. Bár mindenki megérténe jelentőségét és nemes elhatározása követőre találna.

Szófiában bombával és lőfegyverrel támadó kommunistákat lőtték agyon a rendőrök

Szófia, július 19. Vasárnap este 7 óra tájban Szófiában két kommunistát lőtték agyon. Egy motoroskerékpáros járőrnek feltűnt két turistának öltözött egyén, akiket igazoltatásra szólítottak fel. Ezek válaszként előrattották revolvereiket és tüzelni kezdtek a rendőrökre. A kialakult tüzharcban az egyik merénylő elesett, a másik erre bombát dobott a rendőrökre. A bomba egy Bozskov nevű rendőrt megölt. Kézzel ezután a másik merénylőt is agyonlőtték. A merénylők neveit a hétfőn délután kiadott hivatalos jelentésben a nyomozás érdekében nem közölték.

Délután 5 órakor zárnak a droguériák és illatszeriárak

A droguisták és illatszereszek szakosztálya tegnap este értekezletet tartott az Ipartestületen Kiss Ferenc elnöklésével.

Az értekezlet tárgya a záróra megbeszélése volt.

Az összegyűlték a legnagyobb helyesléssel csatlakoztak az elterjesztett indítványhoz, mely szerint a droguériák és illatszeriárak is bevezetik a délután 5 órai zárást és a szombati weekendet. Kéri a vásárlókönnyűséget, hogy szükségleteiket ennek megfelelően szerezzék be. A határozat már ma életbe lép.

Nyílt-pályázat

A Tip-Top Revütársulat igazgatósága nyílt pályázatot hirdet egy húsz szóból álló, legjobban jellemző leírására annak, hogy miért van olyan kivételes nagy sikere a Tip-Top 1943 Revütársulatnak Debrecenben.

Kérjük az igen tisztelt pályázókat, küldjék el leírásukat G Ö N D Ö R címre, a Bika-szállóba, pontos név és címmel.

A díjnyertes pályázó 50 P és egy négy személyre szóló díjmentes páholyjutalomban részesül.

A díjnyertes pályázatot pénteken este fogják a színpadon felolvasni, illetőleg a jutalmat átnyújtani.

Tisztelettel: a Tip-Top Revütársulat Igazgatósága.

Bosszú

Írta: HARSÁNYI ZSOLT.

Járkált a kolozsvári nagyvadász vonalon egy vasúti kalauz. Reggeli származás volt, a magyarként nem szíveskedett. Olyannyira haragudott a magyarokra, hogy mástól szavazt le, de mielőtt magyar volt valaki, attól ötszázat követelt legalább. Hazafias román volt, azt meg kell adni. Nem volt nap, hogy a vonaton valamelyik magyar utassal btrányt ne csinált volna. Már tudniük az ötszázlejes úzlet lebonyolítása után. Birtokon belül.

Egy kolozsvári újságíróval meg éppen csúnyán kibabrált. Valahogy nem tetszett neki a magyar újságíró orra. Ennél fogva kieszt valami nemlétező visszaélést, lármázott, ellenőrt hivatott, állomásfőnököt hivatott, a magyar fiút leszállították a vonatról, megmacerálták, elkésették. A kalauz az orra előtt tovább induló vonatról vigyorogva integetett feléje.

Na, megállj! A kolozsvári újságíró, nevezük Csikynek, elhatározta, hogy ezért megfizet. Szólt tehát egy barátjának, akit nevezünk Udvarhelyinek. Összeültek, szavazt le, megkötötték, mind a százat elvetették, végre a százegyetekben megállapodtak. Még csak azt kell előzmény gyanánt elmondanom, hogy a fent nevezett vasúti vonalon az egyik állomás, mondjuk Mucsán, főnöke rendkívül goromba ember. Híres arról, hogy hogyan kezeli a személyzetét. Ha a legkisebb baj van, azonnal pofoz.

Egy szótval egy szép napon Csiky és Udvarhelyi, miután kilesték, hogy a szóbanforgó kalauz van szolgálatban, Kolozsvár állomáson felszálltak a vonatra. Nem ültek le, hanem keringtek a vonaton. Azt akarták elérni, hogy a kalauz a mucsáni állomás előtt érjen hozzájuk a jegyet ellenőrizni. Még pedig úgy, hogy ekkor két különböző kocsiiban tartózkodjanak, mint ha semmi közük sem volna egymáshoz.

A manőver sikerült. Egy nagygyedőrával Mucsán előtt a kalauz odért Csikyhez. Csiky félvállról odavetette, hogy szabadjegy van. A kalauz szeme felvillant. Hát ha valami kifogást lehet találni azon a szabadjegyen. Követelte a szabadjegy felmutatását. Csiky benyúlt a zsebébe és átnyújtotta a kalauznak az

Udvarhelyi arcképes igazolványát. A kalauz megnézte, arca sovár kegyetlenséggel felderült. — Hiszen, ez nem a magyarságnak Hamis jeggyel utazni! Na, majd befűtök én magának! Mucsán leszáll és meggyűnk a állomásfőnökhöz!

Azot a jegyet elkobozta. Betette kalauz zubbonyának külső mellzsebébe. Es győzelmesen, verő kárörömmel ment tovább. A következő kocsi folyosóján ott állt Udvarhelyi és arctalan orcával bámult ki az erdélyi tatra. A kalauz a jegyet kerte tőle. Ő hátra se nézett, csak úgy kanyargol odaszólt, hogy szabadjegy van. A kalauz, új szákmányt remélve, itt is követelte a szabadjegyet. Udvarhelyi nyugodtan átnyújtotta neki Csiky arcképes igazolványát. A kalauz betenézett és kejesen felordított:

— Megint egy csalo! Ez nem a magyarságnak! Mucsán leszáll, meggyűnk a főnökhöz. Jaj, de csúnyán befűtök én magának!

Es elkobozta ezt a jegyet is. Odatette a másik mellé a kalauz zubbony külső mellzsebébe. A vonat nem sokára befutott Mucsánra. A két újságíró leszállt, a kalauz ösztöri riadással kísért be őket a főnöki irodába és ott dalmatosan előadta, hogy két jegyesalót fogott. Az igazolványokat büszkén odavágta az asztalra.

Az állomásfőnök felvette a Csiky igazolványát.

— Csiky!

— En vagyok, — mondta Csiky szeliden.

A főnök megnézte Csiky, aztán a képet. Aztán megint Csiky. Aztán megint a képet. Aztán megvizsgálta az igazolvány dátumát, pecsétjét, mindenét. Aztán felvette az Udvarhelyi igazolványát.

— Udvarhelyi!

— En vagyok, — szólt szerényen Udvarhelyi.

Az állomásfőnök ránézett. Aztán a fényképre. Aztán Udvarhelyire. Aztán a pecsétre. Rendben volt ott minden. Két korrektebb kifogástalanabb arcképes igazolványt nem is lehetett elképzelni. Ekkor a főnök felállt és a kalauz rettentően pofogódta jobbról is, balról is. Ezzel az eljárás véget ért.

A kalauz ma sem érti a dolgot. De ha magyar újságírókat lát, rettegve fordul el tőlük.

Időszerű kislexikon

A San Lorenzo Bazilika, mely az angolok Róma elleni bombatámadásánál nagy károkat szenvedett, Róma egyik legrégebb temploma. Még Nagy Konstantin császár építette 330-ban azon a helyen, ahol a keresztény hívek eltemették Szent Lőrinc földi maradványait. A bazilika később több ízben megrongálódott, de 578-ban II. Pelagius pápa teljesen helyre állította. A bazilikában több pápa alussza örök álmát, többek között IX. Pius is itt pihen.

A San Lorenzo Bazilika igen sok nagyrétű műkincset tartalmazott. Kiemelkedik ezek közül az a két karosszék, amely 1048-ban készült Tabernaculanban, továbbá a főoltár pompás baldachinja és egy római keresztifolyosó a XII. századból.

Repülőgépről, gépkocsiról tilos a vadászat

A hivatalos lap vasárnapi száma közli a földmivélségi miniszter rendeletét vadászati tilalmi idők megállapításáról: Tilos vadászni szarvasbikára október 16—szeptember 1-ig, szarvashétre február 1-től—szeptember 1-ig, őzbakra október 16—május 1-ig, őz sutára és gidára január 1—november 1-ig, mezei nyulra január 1—október 16. közötti időben. Egész évben tilos vadászni zergére, muflonra, fácányokra, fogolyra, éneklő madárra, kis vörös és kék vércsére, egerész, kígyász, darázsolyvra, barát- és fakó-keselyűre, közönséges cseregélyre valamint a sasok és baglyok valamennyi fajtajára.

Január 1-től augusztus 1-ig tilos vadászni mindenféle vadra

hajtókutyával. Egész évben tilos vadászni mindenféle vadra fényező alkalmazásával, valamint repülőgépről, gépkocsiról, általában motoros járműről, vagy járművel. Tilos a vadászat egész évben mindennemű csúllós vadra és medvére. Április 1-től augusztus 1-ig tilos vadászni hajtókutával hasznos vadra.

Üzenetek a frontról

Beregszász József zászlós üzeni édesanyjának Debrecenbe, hogy jól van, születésnapja alkalmából a legjobbakat kívánja. — Sok szeretettel csókolja.

Édes Zoltán honvéd kéri Debrecenben lakó feleségét, hogy azonnal írja meg, mikor megy Pestre. A pénzt megkapta, mindenképp csókol.

Kálló Kornél főhadnagy Debrecenben lakó feleségének üzeni, hogy bajtársai nem érkeztek meg, így még nem tud hazamenni. — Kisfiával együtt sokszor csókolja. Merényi Kálmán üzeni Csátary Rózsának, hogy jól van, szeretettel üdvözl.

Csordás István honvéd üzeni Debrecenben lakó szüleinek és menyasszonyának, hogy jól érzi magát, sok szeretettel csókolja őket.

Ottó Ferenc Debrecenbe Horváth Lulukanak üzeni hogyjelgy zése alkalmából szívből gratulál.

Balogh Ferenc zászlós Hajdú-böszörményben lakó feleségének köszöni a csomagot. A kishaba születéséről a gyermekrovatba értesítést kér. Sok szeretettel csókolja.

Huszonhat hajótöröttet vett fel fedélzetére egy argentin hajó. A hajótöröttek amerikai lobogóval ellátott gőzösn utastak.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július 17-én reggel 8 órától, július 24-én reggel 8 óráig: „Mégváltó” Plac u. 18. telefon 14-64. sz. — „Muraközy” Plac u. 72. telefon: 37-88. — „Bocskay” Cegléd u. 22. telefon: 29-14. — „Csokonay” Mester u. 43. sz. telefon: 10-15. — „Árpád fejedelem” Csapókeret, Jánosy u. 44. szám.

Ébredés

Ostor pattog, ló vihancol, szekér zörög a kert alatt, Tovalebben az éjszaka, ormokra hág a virradat.

Bóbiskol az éjjeli ór, ajka biggyen, szeme zárul, Lest vet rá a betyárlégény, azt lop, mit ér a határról.

Pacsirtaszó ébresztgeti víg nótával a vidéket, Alvó riad, ajtó tárul... győzött a Nap, győz az Élet.

Ballá Erzsébet.

Aratás

Izzón tűz le a Nap égő sugara a rónán ringó búzatengerre. Kuluszba szökhent szárai már megszakadtak. Megsárgult, megeredt.

A nyártól megforrósodott szel-
ő lágyan ringatja az aranylő
kuluszba szökhent szárai már
megszakadtak. Megsárgult, me-
geredt.

Megkezdődött az aratás.
Aratás...
Milyen lágy zöngéssel gyön-
gyosze ömlik e szó a magyar aj-
káról. Mennyi öröm, mily bold-
og remégek rejlik e szó mögött.

Aratás...
Milyen játékosan, gyermete-
gen tud örülni az ember a dú-
san adó élethez.

S mennek férfiak, asszonyok,
leányok. A hasadó hajnal verő-
fényében. Pacsirta dala kíséri
őket s átforrósodott szívek ma-
guk is dalba kezdenek. Enéjük
dicséri a Teremtő dladát osztó
nagyjagságát.

Majd kivágódnak a munká-
ban megacélosodott, izmos férfi-
karok s éles szuhintással tűnnek
el a kaszák a búza életet jelen-
tő szárai között, hogy aztán
minden csapás után gazdag ren-
dek hulljanak a sorokba a kas-
za csengése nyomán.

Utánuk haladnak az asszo-
nyok. Hajladoznak fáradhatat-
lanul, a munkától és egyre for-
rosodó Naptól kipirosodott orcá-
val, tárguló kebelével. Olyanok,
mint a fiatal cédrusok, melyeket
ide-oda hajl a szél. Tavaszi nap-
sugár, lágy fuvallom, Istennek
egy-egy ütfeljeztet mosolya. Hi-
valva van a harcban megkemé-
nyedett férfiak markáns arcára
vidámsággal derül lopni.

Két-három hétig is eltart ez a
munka. Kora reggeltől késő est-
ig. Látástól vakulásig. Izzadva,
verejtékezve vágnak a végtelen
rendeket s markoként gyűjtik
keresztekbe.

Este pedig imádságra kulcsol-
ódik a nehéz munkában meg-
kergesedett, dladott sok tenyér és
szívből jövő hálaimát küldenek
az Eg azurszintje felé az „Élet
Urához...”

Kókayné Tékár Gizella.

— Családlátogatók figyelme-
be! A Kistemplomi egyházzsér-
Nőszövetségének látogató cso-
portja 21-én 5 órakor a Révész-
tér 2. szám alatti gyülekezeti
teremben összejövetelt tart,
melyre a családlátogató csoport
ittthon tartózkodó tagjait sze-
retettel meghívja és feltétlen
megjelenésüket kéri.

— A török államfő fogadta
hétfőn az örökre visszatérő
londoni török nagykövetet. —
A nagykövet kihallgatása után
az államfő vendége volt.

Nedves interjú nyakig vízben
a debreceni úszóvilág tagjaival

A felkelő nap aranylő sugara
allg csókolta még végig a Nagy-
erdő színpompás területét, mikor
a villamosról leszállunk az uszo-
da előtt. Az égből meleg fény öm-
lik b6, dús keverékben fák nyers
és ritkás lombjain át csak úgy
zuhog a park kavicsos útjára. —
Millió és millió tüzes nyíl pattog
a színes kavicsok megcsillanó há-
tán... A fák és bokrok ágai
között madarak trilláznak reked-
ten a boldogságtól és fent az ég
kék színe fehér ezüstbe olvad...

Amint beérünk az uszoda terü-
letére, színpompás látványban
van részünk. A debreceni úszók
bemelegítő gyakorlatokat végez-
nek a zöld pázsiton. Mögöttük pi-
ros rózsák, mályvák és sok szín-
ben tarkáló virágok emelik a
környezet közvetlenségét és me-
legségét. Napbarnított flúk és lá-
nyok karcsú alakjai könnyedén
hajlanak meg a ritmikus gyakor-
latokra. A jól elvégzett bemelegi-
tő torna után a hidegvizes me-
dencéhez mennek és megkezdik
edzésüket a reggeli friss vízben.

Schmidt Gyula testnevelési ta-
nárnak, a jeles oktatónak utasi-
tásait hallgatják figyelemmel az
úszók. Amikor az utasításoknak
vége, lekerülnek a melegítő és a
köpenyek a fiúkról és lányokról
majd pedig fűggen egymásután,
jokedvűen és vigan ugranak bele
a medencébe és lelkiismeretesen
ússzák le a megfelelő távot.

Míg az úszók szorgalmasan
végzik edzésüket a friss vízben,
addig mi a legilletékesebbtől
Schmidt Gyula testnevelési ta-
nártól, a lelkes sportembertől ké-
rünk felvilágosítást a jelenlegi
debreceni úszóportról:

— Nekünk debrecenieknek nagy
hátrányunkra volt az a tény hogy
télien, fedett uszoda nélkül ma-
radtunk már jó néhány éve. Míg
a többi városokban már a tél fo-
lyamán készülődtek a nyári nagy
versenyekre, addig mi csak akkor
kezdhetjük el edzésünket, amik-
or kinyitott a szabadban levő
uszoda. Ez annak a magyarázata
hogy mi csak az idény végére
szoktunk feljönni és jobb erem-
ményeket elérni.

— A jelenlegi helyzetünk már
javulóban van, mert minden bi-
zonnyal az őszől kezdve a fedett
ben készülhetünk fel az új idény-
re. Tehetséges és szorgalmas
úszóink vannak. Ezek közül ki-
 kell emelnem Mohácsi Jenőt Mátrai
Imrét, Nagy Lászlót, Szilárd
Zoltánt, Kettessy Gusztávot és
Kovács Lászlót. A hölgyek kö-
zött Molnár Borbála egyedül álló
klasszis. De a többiek is tehet-
ségesek.

A versenyek felől érdeklődünk
Schmidt tanártól.

— Legközelebb az északkeleti
kerület úszóbajnokságát bonyo-
lítjuk le, mégpedig szombaton és
vasárnap. Ezen a versenyen Ung-
vár, Nyíregyháza, Karcag, Mun-
kács, Derecske, Hajdúszoboszló,
Nagykálló, Hajdúböszörmény és

— Argentinában betiltottak
egy angolbarát lapot és egy
antifasiszta lapot szigorúan
megrózták.

— Az Észak-sarkvidéken egy
eszkimó Messiásnak hirdette
magát, háborút hirdetett s azo-
kat, akik nem hittek az ő elvei-
ben, kivégeztette. Az eszkimó
Messiás gazdálkodásának a
hatóságát véget vetett és letar-
tóztatta.

— Borbély ne árusítson tég-
lát. Házbontásból származó tég-
lát adott el Nagy József cell-
dömlői fodrász a megállapított
árnál magasabb áron. A bíróság
ezer pengőre ítélte árdragítá-
sért.

— Délkelet-Magyarországról
érkező vonatokat az erdélyi
vasúti személyzet kíséri ezután
Budapestig és ezzel az erdélyi
vasutasok „kilométer pénze” lé-
nyegesen gyarapodott.

— Jelentkezett a szolnoki
ügyészségen dr. Sántha József is-
mert karcagi ügyvéd és bejelent-
tette, hogy 35.000 pengőt sik-
kasztott, ebből 16.000 pengőt a
karcagi református egyháztól. —
A pénz nagyrészt egy szép asz-
szonyra költötte el. Az ügyvéd
családja 40.000 pengő kaució ellen-
ében kéri a szabadlábra helyezé-
sét.

a helybéli legjobbak fognak vetél-
kedni a győzelemért.

Ezalatt a beszélgetés alatt már
sokan elvégezték az előrt edzést
és most egy kis körútra indulunk
az úszóknál. Elsőnek szóljon a
legsorgalmasabb és legkiválóbb
hölgyúszó Molnár Borbála:
— Három éve úszom és ezalatt
12 kerületi bajnokságot nyertem.
Az országos vidéki bajnokságon
egyszer „szabálytalan” fordulás
miatt diszkvalifikáltak, másod-
szor pedig Novák Ilona és Lovász
Gitta után vidékiek között én let-
tem az első. A mostani versenyre
nagyon készülök, mert szeretnék
jó időt elérni, hogy az országos
vidéki bajnokságon is menjem. —
fejezi be rövid nyilatkozatát s
a következő pillanatban már a
vízben van és szorgalmasan szell
a vizet.

A hölgyek közül valóban ő a
legkiválóbb, mert úgy a hátúszás
ban, gyorsúszásban, vagy a mell-
úszásban eddig még kerületi baj-
nokságon nem szenvedett veresé-
sét.

Geröffy Enikő az ifjúságiak
csoportjában vezet. Szegeden, —
majd Pécsen kezdte bontogatni
szármát s most jelenleg a DEAC
ban ússzik. Ő is szorgalmas és te-
hetséges. Fuszek Klárka az a
hölgyúszó, aki három évvel eze-
lőtt tünt fel és már az első ver-
seny évében kiváló időt ússzott. —
Aztán jött egy váratlan fordulat,
s két évet kénytelen volt kihagy-
ni és most újból „kezdő”. Remél-
jük sok sikerrel. Kutassy Mária,
Menyhárt Katalin, Kerékgyártó
Magda és Szilárd Anikó mind-
azok, akikben nagy tehetség van
és még sokra hivatottak.

Mohácsi Jenő több kerületi
ifjúsági és szenior bajnokságot
nyert. Kiszivárgott hírek szerint
az UTE-ba tart. A következőket
mondja:
— Ha minékünk is módunkban
lett volna már a télen is meg-
felelő edzést folytatni, akkor nem
itt tartanánk. Eddig ilyen nyári
edzéssel 100 héten 1 p. 19.2 mp-t,
100 gyorson 1 p. 13.4 mp-t., 200
gyorsan pedig 2 p. 40 mp-t értem
el.

Eredményeiből láthatjuk, hogy
valóban kiváló úszó és még sok-
kal nagyobb eredményekre is ké-
pes. Mátrai Imre, Nagy László a
mellúszásban a legjobbak. Szilárd
Zoltán, Kettessy Gusztáv és
Kovács László pedig az utánpótlás
legkiválóbbjai. A többiek kö-
zül Sarkady József, Puskás Pál,
Kettessy Tibor, Ér, Kiszely, Lak-
ner és Molnár a legjobbak.

Időre úsznak ezután az úszók,
majd pedig következik a levezető
és vége a mintegy kétfórás edzés-
nek. Amikor elhagyjuk az uszo-
dát a nap ezüstös korongja már
egész magasan van és sugara
meleg fényt árasztanak az illatos
levegőbe. A villamoson pedig
azon gondolkodunk, hogy ahol
ilyen szeretettel bántanak az úszók-
kal, ott minden bizonytal a siker
sem marad el.

— Székelyföldön a nagyobb
fürdők zsúfolva vannak és
12.000-re becsülik a nyaralók
számát. A kisebb fürdők, ahol a
nagy igény kielégítést nem ta-
lál, még sok vendéget tudnak
befogadni.

— Budapest csatornázásra és
útrendezésre 1.200.000 pengőt
fordít nyáron és az őszi hóna-
pokban.

— A jegyepár a Margitszige-
ten egy arnyas fa alatt elme-
rülve beszélgetett és ezalatt is-
meretlen tolvaj ellopta a pad-
ról a leány táskáját, melyben
2000 pengő volt.

— A Matterhornon hegyesu-
szamlás volt és 150 méteren zú-
dult le a köréteg egy morénára.

— A Csapó-utcai egyházzsér-
vegyes bibliaköre ma délután 6
órákor tartja szokásos összejöve-
telét a Szappanos-utca 16. sz.
alatt levő gyülekezeti otthonban.
Erre az összejövetelre mindenkit
szeretettel hív és vár az egyhá-
zzsér vezetősége.

— A negyedik emeletről leugrott
egy mérnök felesége Budapesten
az Éva-utcon. Moravcsik Mihály
mérnök 20 éves felesége olyan sú-
lyos sérüléseket szenvedett, hogy
meghalt a műtőasztalon. A fiatal
asszony családi okok miatt lett ö-
ngyilkos.

A debreceni csata
évfordulója

A hősök tisztelete egyre mé-
lyebb gyökereket ver a magyar
nemzet minden fiában. Ez az
oka annak, hogy az idén is ke-
gyeletes ünnepélyt rendeznek az
1849. évi augusztus 2-iki debre-
ceni csata hősi halottjainak em-
lékezetére.

A testületek, egyesületek és
küldöttségek augusztus 2-án,
délután 6 órakor gyülekeznek a
Hősvédelemtérben a Hősök Mau-
zoleuma előtt. Akik koszorúkat
szándékoznak az emlékműre he-
lyezni, ezt a szándékukat dr.
Csáky Sándor tanácsosnál je-
lentésük be július 31-én délig a
katonai ügyosztályban, vagy a
22-66 telefon számon.

— Az Árpád-téri egyházzsér
önkéntes elhatározásból adomá-
nyokat fogad el „fél tükére”. —
A gyűjtés szép eredménnyel fo-
lyik.

— Szentesen 860 gazdát ítéltek
el 300.000 pengő pénzbüntetésre,
mert a tengerijüket nem jelentet-
ték be, illetve nem szolgáltaták
be. Háromszáz gazdálkodó ellen
még folyik az eljárás.

— Segédlelkészcsere, Dr. Erdei
Mihályt, az Árpád-téri egyházz-
sér s. lelkészét a püspök a kis-
templomi egyházzsérbe helyezte
át, onnan viszont Tariska Zoltán,
az Árpád-téri egyház zsérét ke-
rült szolgálatra.

— Az Árpád-téri egyházzsér
Négyeletének rendszeres heti ösz-
szejövetelét július közepétől szű-
netelnek. A családlátogatók to-
vább folynak, erre önkéntesen né-
hány tag vállalkozott.

— Öngyilkosságot kísérelt meg
Kovács Erzsébet 21 éves jószai
lakos. Ópiumos mérget szedett be,
Tettét idejében észrevették és ki-
szállították a klinikára. Állapota
javult.

— Leesett a hársfáról Molnár
Lenke 19 éves Pac 17. szám alati
lakos. Súlyos belső sérüléseket
szenvedett. A mentők kiszállították
a klinikára, ahol kezelés alá
vették.

— Hetven ONCSA-ház épül eb-
ben az évben Kolozs megyében. A
nagyarányú építési munkálatok-
hoz szükséges építőanyagot már
sikerült biztosítani.

— Játékszerket és szobrokat
készítettek a kolozsvári sebesült
honvédek. A művészi kivitelezésű
kis tárgyakból hatalmas sikerű
kiállítás rendeztek. A nagyközön-
ség pillanatok alatt szétkapkodta
a kiállított tárgyakat.

— Ezer boldog gyermek elindult
a Bácskába a Turáni Vadászok
nyaralattási akciója keretében. A
gyermekek hajón utaznak le a Du-
nán s különböző bácskai községek
vendégei lesznek.

— A vonat elé ugrott Kenderes
közéleiben Rátkai Péterné 88 éves
kunhegyesi öregasszony. A vonat
vezetője a balesetet már nem tudta
megakadályozni és a szerencsétlen
öreg asszonyt a kerekek darabokra
tették.

— Halállal büntetik a jövőben
a szabotázst Romániában. A ren-
deléletet Bukarest katonai parancs-
noka adta ki. Ugyancsak halállal
büntetik a tettestársakat és felbu-
jatókat is.

— Öt ezer ember tekintette meg
két nap alatt a nagyváradit hadi-
tudósító kiállítást. A kiállítással
kapcsolatban nagyszabású máso-
ros estet is rendeznek, melyen
több fővárosi vendégművész lép
fel.

— A kaszába csapott a villám
Martinkovics János kassai arató-
munkásnak. A villámütés földöz-
vágta a munkást, aki elvesztette
az eszméletét. Martinkovicsot kör-
házba szállították, ahol megállapí-
tották, hogy agyrázkódást és dob-
hártárpedést szenvedett.

— Édesanyja sírján agyonlőtte
magát. Horváth László dióskáli
körjegyzőségi tisztviselő a zala-
szentiványi temetőben édesanyja
sírjánál agyonlőtte magát.

— Lelőtte szerelmét féltékeny-
ségből Nagy Lajos 88 éves bajmoki
földműves. Háromszor lőtt rá öz-
vecsenovic Józsefné, akit hal-
dolovva vittek a kórházba.

Fejős tehenek bejelentése

A 113.400—1942. K. M. sz.
rendeletre utalással felhívom
mindazokat, akik a város terü-
letén fejősteheket tartanak,
hogy tehenek számát, azok faj-
táját s a naponta átlag termelt
tejmenyiséget a Gabona Iro-
dában (Dobozai átjáró, földszint)
haladéktalanul, de legkésőbb
az 1943 július 31-ig feltétlenül
jelentésük be. A bejelentésnél a
marhalevél bemutatandó. A be-
jelentés elmulasztása kihágást
képez.

Polgármester.

Mi történt ezelőtt
25 és 15 évvel

1918 július 21. Ezen a napon
rövid moszkvai jelentés tudatja
a nagyvilággal, hogy július hó
16-án II. Miklós volt orosz csiar
Jekaterinburgban agyonlőtték. A
jelentés a kivégzés okait szűk-
szavúan azt jelöli meg, hogy
csah-tót bandák közeledtek Je-
katerinburghoz, melyek ki akar-
ták szabadítani a cárt. A szov-
jet meg akarta akadályozni,
hogy a volt cár élve kerüljön az
ellenforradalmárok kezére.

A nyugati arcvonalon hatal-
mas harcok folynak. Főként
Aisne mellett tombol irtózatos
küzdelem, ahol az entente csap-
atok lassan átvették a támadó
szerepét. Nagy mennyiségű páncé-
lost dobtak harcba, melyek ellen-
egyelőre a németek nem
tudnak megfelelő módon véde-
kezni. Tombolnak a légi csaták
is, melyek egyre nagyobb ara-
nyokat öltenek. Ezen a napon
30 gépet lőttek le a németek.

Tíz évvel később, 1928 július
21-én Mexikóban forradalom tört
ki. A forradalmat Obregon elnök
meggyilkolása vezette be, majd
több ezred megtámadta az enge-
delmességet és elbarrakodozta
magát laktanyáiban. A kor-
mány egyelőre ura a helyzetnek
s a forrongást vasszillogással
igyekszik elfojtani. A nyomozás
a merénylők után eredményre
vezetett s letartóztattak egy 18
tagú társaságot, amely állítólag
a merényletet kitervezte. Egyes
mexikói államokban a helyzet
nagyon elmergesedett s kiújul-
tak a pap- és szerzetesüldözések.

Löwenstein bankár holttestét
belga halászok kifogták a La
Manche csatorna keleti partján.
Ezzel a hírrel újra feléledt az
érdeklődés Löwenstein titokzatos
halála iránt. Bőntény, szeren-
csétlenség, vagy öngyilkosság?
— vetik fel a kérdést a lapok s
a boncolástól várnak új adato-
kat.

Debrecenben öngyilkosságot
jávány dühöng. Egyetlen na-
pon három ember lett eredmé-
nyesen és kettő eredménytelenül
öngyilkos. A lapok sokat foglal-
koznak az esettel és keresik a
sok öngyilkosság okát.

Németország mezdonyo-
kat és teherkocsikat
bocsát Törökország
rendelkezésére

Istanbul, július 20. Mivel az
utóbbi időben Törökországban a
gördülő anyagban nagy hiány mu-
tatkozott, tekintettel a török rész-
ről várt rendkívül jó természere,
Németország késznek nyilatkozott
külcsönképpen 25 mezdonyt és 250
teherkocsit a török állam rendelke-
zésére bocsátani. (MTI.)

— Új templomot építenek az
unitáriusok Budapesten. Az új
templom valószínűleg a budai ol-
dalon létesül s stílusára vonatko-
zólag széleskörű ankétot rendez-
nek. Azt akarják, hogy a jövőben
épülj unitárius templomok egysé-
ges stílusúak legyenek.

— A Nefelejts-utcán Budapesten
az elmúlt éjszaka 20 tagú részeg
társaság megtámadott két rendőrt
és alaposan bántalmazták őket.
A két rendőr segítségére riadó-
autón érkeztek rendőrök és elfog-
ták a verekedő társaság két tag-
ját, a többi elmenekült.

Gyászrovat

Lengyel Lászlóné Varanyák Terézia 78 éves korában elhunyt. Temetése pénteken 5 órakor lesz a díszravatalozó teremből. Lakás: Csillag-utca 88. Gebauer rendezi.

Szabó József kovácsmester 87. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 4 órakor lesz a köztemető díszravatalozójából. Lakás: Pereces-utca 24. Temetését Bartha vállalata végzi.

Vitéz Boldogh István földbirtokos életének 59-ik évében elhunyt. Temetése csütörtökön 5 órakor lesz a díszteremből református szertartással. Lakásunk: Czegléd-utca 14. Csurka temetkezés.

Id. Végh János közműveségéd 86 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délelőtt 11 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből ref. szertartás szerint. Lakás: Honok-u. 96. Dankó temetkezés.

Fernbach Zolika 5 napos korában elhunyt. Temetése csütörtökön délelőtt 11 órakor lesz a köztemető ravatalozó terméből ref. szertartás szerint. Lakás: Meszema-u. 7. Dankó temetkezés.

Halál két szem barack miatt

Pécs, július 20. Pécs város szegénytelepén két szem kajszi-barack miatt Zsibrek József 46 éves városi eltartott kapavál fejbesújtotta a szegénytelep legidősebb lakóját, a 84 éves Sott Györgyöt, aki a sebészeti klinikán meghalt. Zsibrek Józsefet bír. perbe vették. (MTL)

Kacsari Rezsóné, aki fénykép átán üvegtestet végez, a Tóth Árpád-utca 16. sz. 4. ajtó alatt lakik. Akik támogatni óhajtják, sziveskedjenek öt felkeresni, mert betegség miatt nehezen tud járni.

Kinevezések. A belügyminiszter Rác Lajos földesi adóügyi jegyzőt Köröstarjána körjegyzővé, Nagy Sándor miképcési s. jegyzőt a szolnokdombokamegyei Szék községbe, Katona Pál egykei községbe jegyzőt a háromszékmegyei Gelencsére, Hegedűs Sándor hadházi s. jegyzőt a szatmármegyei Bikszádra, Balogh Dezső kabai s. jegyzőt a máramarosmegyei Rakaszra községi jegyzőkké kinevezte.

A Keresztény Ifjúsági Egyesület július 25-én, vasárnap ifjúsági kirándulást rendez. Találkozás délután 3 órakor a köztemető főbejáratánál. Július 29-én, csütörtökön este 8 órakor ifjak számára tartanak előadást a KIE-ben. Az utcaügymekek napközi otthona augusztus 31-ig a Nagyerdőn nyaral.

Fájdalomtól megtört szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatom, hogy szeretett feleségem Kaufmann Gyuláné sz. Königstein Rózi életének 47. házasságának 7. évében, hosszas és kínos szenvedés után itt hagyott bennünket. Gyászolják férje egyetlen kislánygyermekét Zsuzsika és kiterjedt családjá. Temetése szerdán, f. hó 21-én, délután fél 2 órakor lesz a debreceni zsidó temető halottas házából. Kaufmann Gyula és családja. (Lakás: Baltázár u. 5.)

Fiú- és leánykaruhák 6 éves korig nagy választékban. BABAKELENGYE női fehérnemű és harisnya Gál Istvánnál Szent Anna-u. 13. (Antalfy könyvkereskedés mellett.)

Éjjeli kishírek

Szofia, július 20. (Stefani.) A bolgár parlament kedden rendkívüli ülésre ült össze. (MTL)

Bern, július 20. (Stefani.) Magistrati olasz követ a svájci szövetség tanácselnökének bemutatva megbízólevelét. (MTL)

Tokió, július 20. (Német TL.) Sjegemicu külügyminiszter kedden délután a császárnak részletes jelentést tett a nemzetközi helyzet legutóbbi fejleményeiről. (MTL)

Zalaegerszeg, július 20. Mátyas Teréz, nyirádi földműves leánya, a püspöki uradalom gazdasági intézőjének virágoskertjében szívenlőtte magát, tetteinek oka ismeretlen.

Kecskemét, július 20. Harminc városi altszót elhatározta, hogy a keleti arcvonalon a téli hadjárat során eltűnt Szalay József nyomdai szakalitszt özvegyét és három gyermekét pártfogásába veszi és havi juttatást ad nekik.

Szentes, július 20. Csenki György 54 éves napszamos megfojtotta házastársát, majd a kúba ugrott, azonban a szomszédok kimentették. Csenkit a kecskeméti ügyészségre szállították. (MTL)

Szolnok, július 20. Tóth Mihály tiszaföldvári napszamos a vonat elé vetette magát, amelynek kerekéi teljesen szétronsolták. Gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el tetteit. (MTL)

Hadirokkantak és özvegyek cukorkaárúsítási helyeiket éjjel 11 óráig tarthatják nyitva

Budapest, júl. 20. A kereskedelmi és közlekedési miniszter a Budapesti Közlöny mai számában megjelent rendeletével olyképpen rendelkezett, hogy kizárólag árusításra, vagy megrendelések gyűjtésével foglalkozó vállalatok köznapokon az egész ország területén a nem élelmiszerekkel, hanem egyéb áruk árusításával berendezett üzletek nyitvatartásának ideje alatt tarthatók nyitva. Egyidejűleg lehetővé tette a miniszter, hogy a hadirokkantak és özvegyek, utcai árusok, cukorkát, szárazsüteményt, gyümölcsöt és előírvágot téren, úton, utcán vagy kapu alatt felállított árusítóhelyen a kávéházakra megállapított záróráig árusíthassanak, a légtöltési elsőtétítésre vonatkozó rendelkezések megtartása mellett. (MTL)

A debreceni vendéglősök megvendélik a szórványgyermeküket

A debreceni vendéglős-szakosztály kedden délután Csöcs Lajos elnöklésével ülést tartott, melyen a többek között elhatározták, hogy a közellátási miniszter étel és italár megállapításáról szóló legújabb rendelet alapján megállapított árakról árjegyzéket készítenek és minden vendég lősnek a rendelkezésére adják. Az elnök javaslatára egyhangú lelkesedéssel elfogadták a Hargitavárúja jelképes székely község vendégléknél Debrecenben nyaraló szórványgyermeküket vasárnap délután megvendélik.

A MANSZ gyermeknyaralattási akciójára a szakosztály száz pengőt adott. Egyhangú határozattal fogadták el azt is, hogy a számozó lapok céljára a tűzharcosok céduláit fogják használni, hogy ezzel is jótékony célt szolgáljanak. Táviratilag üdvözölte a szakosztály felsőrsi Kövessy Gézát, a Budapesti Kávés Ipartársulat elnökét abból az alkalomból, hogy nyílt levelet intézett a pénzügyminiszterhez, egységes elbánást kérve az illetéklörvasok tekintetében vagy pedig a két pengőn alóli fogyasztásnak mentesítését az illeték alól.

K Ö Z G A Z D A S Á G

A vágómarhák igénybevételének módját újból szabályozták

Apaállatokat, a gazdasági munkák elvégzéséhez nélkülözhetetlen igás állatokat, a fejős és vemhes teheneket, melyek tulajdonosa rendszeresen tejet szállít, nem lehet igénybe venni.

A vágóállatok forgalmának, levágásának és felhasználásának a szabályozása tárgyában a közellátásiügyi miniszter 115.000-1943 szám alatt július 19-én rendeletet adott ki, mely a következő fontos intézkedéseket tartalmazza:

A közellátás és a honvédség szükségletére, valamint egyéb célokra, meghatározott idő alatt igénybe vevendő vágómarhák összes mennyiségét a közellátásiügyi miniszter állítja meg és a földművelésügyi miniszter osztja fel a mezőgazdasági érdekképviseletek meghallgatása után, figyelemmel az állomány mennyiségére és minőségére állapotára — az egyes törvényhatóságok között. Ennek a felosztásnak az alapján a közellátásiügyi miniszter határozza meg a törvényhatóságok területéről hány állatot lehet a helyi fogyasztás fedezésére a törvényhatóság rendelkezésére bocsátani és mennyit kell honvédségi és egyéb célokra felhasználni.

A polgármester a helyi közellátási bizottság három gazdasági munkálata meghallgatása után kijelöli az egyes gazdálkodóktól az igénybeveendő szarvasmarhákat. A polgármester igénybevételi előirányzatát a gazdasági felügyelőség az állattenyésztési érdekeknek szempontjából elbírálja. Nemesek levágására, hanem állami tenyésztés céljára bocsátani és igénybe állatot.

Az igénybevételi előirányzatba nem szabad felvenni a tenyésztési célra szolgáló bikákat, a gazdasági munkálatok elvégzéséhez nélkülözhetetlenül szükséges igás állatokat és azokat a fejős s megállapíthatóan vemhes teheneket, amelyeknek tulajdonosa a vonatkozó rendelet értelmében fennálló tejszállítási kötelezettségének rendszeresen eleget tesz. A kimutatásból törölni kell azokat az állatokat, amelyeknek igénybevétele ellen a vármegyei gazdasági felügyelőség, illetőleg állattenyésztő egyesület gazdasági vagy tenyésztés szempontból kifogást emel, azonban azoknak más állatokkal való pótlásáról a polgármester gondoskodni köteles.

A polgármester az igénybevételről azonnal írásban értesíti a vágómarhák tulajdonosait és felhívja őket a marhalevelek beszolgáltatására. Az igénybevett vágómarhát zár alá helyezettnek kell tekinteni és tulajdonosa köteles az állatot az átadásig a jó gazda gondosságával tartani. Ha az igénybevett állat elhullott, vagy kényszervágásra került, tu-

lajdonosa, birtokosa köteles hatósági állatorvosi bizonyítványt bemutatni. A polgármester az ilyen állat helyett másikat jelöl ki.

Ha a vágómarhát az igénybevételről szóló értesítés kézhezvételétől számított 90 nap alatt az Állatforgalmi Központ nem vette át, a tulajdonos, birtokos az állattal szabadon rendelkezhetik.

Az a vágómarhát, amelyet az igénybevétel tartama alatt az Állatforgalmi Központ által vásárlásra jogosított kereskedő a tulajdonostól szabadkézből vásárolt meg, a polgármester a város területére kivett mennyiségbe beszámítja.

Ha haszonállatokat is igénybevesznek és ezeknek értéke magasabb, mint a vágómarha hatóságilag megállapított ára, a mutatózó értékkülönbözet kiegyenlítése céljából létesítendő adapjára a polgármester a szarvasmarhatulajdonosokra, birtokosokra az állatok számának az arányában hozzájárulást vet ki. A kéthónaponál fiatalabb borju után hozzájárulást nem lehet követni. A hozzájárulás mértékét úgy kell megállapítani, hogy a bevétel a megterítendő értékkülönbözetet fedezze.

A hozzájárulás összegét az állattulajdonossal, birtokossal írásban kell közölni. Az értesítés kézhez vételét követő naptól számított 15 nap alatt a város pénztárába az összeget be kell fizetni. A hozzájárulás közzadók módjára biztosítandó és hajtható be.

Az az állattulajdonos, aki a reá kivett hozzájárulást 15 nap alatt nem fizeti meg, nem hivatkozhatik azokra a mentességi okokra, amelyeket fentebb felsoroltunk.

A polgármester a debreceni közellátásiügyi bizottság három gazdasági munkálata meghallgatásával állítja meg azt a összeget, melyet az alábbi igénybe vett állattulajdonosának, vagy birtokosának kell fizetni.

Ha a befolyó hozzájárulások összege a megterítendő különbözet összegét lényegesen meghaladja, a megmaradó összeget a befizetők között hozzájárulásuk arányában szét kell osztani. — A polgármester határozata ellen, mellyel a hozzájárulást megállapítja, nincs helye jogorvoslatnak. Az igénybevett vágómarha átadását, vonakodás, vagy mulasztás esetében a polgármester kény szereszközök alkalmazásával teljesítheti és evégből karhatalmat is igénybe vehet.

A rendelet ellen vétők szigorú büntetést vonnak magukra. — A rendelet július 19-én lépett életbe.

Haszonállatoknak vágóállatként történő igénybevétele esetére kártalanítási alapot létesíthetnek

A kormány 3870-1943. M. E. szám alatt rendeletet adott ki. Ebben kiegészíti azt a korábbi rendeletét, melyet a vágóállatok forgalmának, levágásának és felhasználásának szabályozására vonatkozólag kiadott.

A kiegészítés a következő fontos intézkedést tartalmazza: Haszonállatoknak vágóállatként történő igénybevétele ese-

tében az értékkülönbözet kiegyenlítése céljából a közellátásiügyi miniszterrel egyetértve városonként és községenként alap létesíthetést rendelheti el és ebből a célból az állattulajdonosokat, birtokosokat hozzájárulás fizetésére kötelezheti. Ez a rendelet július 20-án lépett életbe.

Debreceni állatvásár

A hétfői sertésvásárra csak 20 kg-on alúli malacokat hajtottak fel. Arak darabonként 86 pengő.

A keddi állatvásárra felhajtás: 202 darab, eladás 89. Szarvasmarha 415, eladva 297. Arak: vágóelő 195-480, silány igáselő 450-730, közepes 750-1200, jó 1200-2000. Vágómarha: elsőrendű vágóókor 22 fillér elősúly kg-ként. Másodrendű 200. Harmadrendű 180. Csontoznivaló 150. Elsőrendű bika 215, másodrendű 195, harmadrendű 175. Csontoznivaló 145. Tehén elsőrendű 210, másodrendű 190, harmadrendű 170. Csontoznivaló 150. (6 százalék levonással.) Borjú elsőrendű 240, másodrendű

210, vágójuh 150 elősúly kg-ként. Tinó, ókor 280-335-ig. Fejős tehén darabonként 950-2000-ig. Irányzat lanyha.

A m. kir. miniszterium dr Fattinger Sándor államtitkari címmel felruházott miniszteri osztályfőnököt, a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi RT-nek al-elnökét e részvénytársaságnál viselt kormánybiztosi tisztsége alól saját kérelmére felmentette és e minőségben vállalt kiválóan értékes és eredményes munkássága elismerésül a Magyar Erdemrend középkeresztjéhez a csillagot adományozta.

SPORT

A magyar teniszszekők sikeresen szerepeltek Berlinben és ott barátságos nemzetek közötti mérkőzésen 4:1 arányban legyőzték a németek legjobbjait. A magyar csapat győzelmét Asbóth, Flórián, az Asbóth-Katona kettős és az Asbóth-Flórián pár szerezte, míg Katona Giestől vereséget szenvedett. A magyar csapat a verseny után tovább utazott Svédországba.

Az NB II. csoportbeosztásánál hiba csúszott be — állapítja meg a fővárosi sportsajtó, mert a dunántúliak csoportjában 14 bajnokjelöltet szűfoltak egy csoportba. Itt ugyanis a következő a mezőny: Haladás, ETO vagy BSZKRI, Szombathelyi FC, Érsekújvári SE, Alba Regia AK, MAVAG, Soproni VSE, Pápai SC, Tokodi ÚSC, Kőbányai TK, Csepeli MOVE, Tatabányai SC, Komáromi AC, Újpest, Rákospalotai AK. Ebben a csoportban mindenki bajnok lehet, sőt mindenki az is akar lenni.

Nem végreles, hogy a magyar kerékpárosok rajthoz állnak Svájcban, mert az átutazási engedéllyel baj van.

Dudás, a Hungária, majd a Csepel játékos a visszavonulás gondolatával foglalkozik.

Az I. hadtest válogatottja Topolyán 8:4-re győzött az ottani TSE ellen. A hadtest válogatottjában Pataky, Tátray, Balogh I., Polgár Tagányi, Lázár és Zsengeller voltak a nevesebb játékosok.

A Szent István Kupára készülő 1600 csapatok közül már e héten a Török és a Kispest is edzésbe állt.

Palicson az országos vidéki teniszbajnokságok során a debreceni Kiss Éva és Papp Judit pár 6:4, 6:4 arányban vereséget szenvedett az elsődöntők során. A kerületi pontversenyben a Tiszántúl 6 ponttal negyedik lett.

Balogh 50.3 mp-t futott a főiskolások—vasutasok atletikai versenyén a 400 méteres síkfutásban.

Dr Józsa 47 m. 54 cm-es kiváló eredményt ért el díszkoszdobásban az AMOTE versenyén.

Lanzi 48.9 mp-t futott 400 m-es síkon az olasz bajnokságok során. Faccini 14.9-et 110-es gáton, Mariani 10.7-et 100-on.

A Hajdú Kupa mérkőzése során a vasárnapi forduló eseményei: Balmazújváros—Hajdúdorog, Hajdúszoboszló—Nyilastelepi Török és 1:1, Hajdúböszörmény—Hajdúhadház 8:0.

Palotás István a DVSC éveken át volt jeles edzője megvált a DVSC-től és ezután már csak mint kerületi edző fog működni. Palotás István volt az, aki fáradtságos kemény munka után bevitte Debrecen csapatát az ígért földjére. Neki köszönhetjük, hogy a DVSC-ből NB I. csapat lett. Műtán ki neveztek kerületi edzőnek, munkáját csak részlegesen tudta ellátni és így kénytelen volt lemondani edzősködéséről. Távozását a sportkörök őszintén sajnálják, mert tudják, hogy Palotás István a leglelkesebb és legsportszeretőbb emberek egyike volt. A DVSC vezetősége belátva nagy és felelősségteljes munkáját, távozását elé nem gördített akadályt és így Palotás István teljesen a kerület rendelkezésére állhat a jövőben. Áldásos zésére állhat a jövőben. Munkájához további sikereket kívánunk.

A debreceni játékevetők Hajdúnánás 4:2 arányban győztek a nánási „öreg” fiúk ellen. A mérkőzés érdekessége, hogy Zagonyi játékevetőt a játékevető kiállította.

Vasárnap Szolnokon kerül lebonyolításra a kerületi egyesületek közötti pontverseny harmadik fordulója. Erre a versenyre Debrecenből a DEAC, DVSC és a DGASE indítja el versenyzőit.

Azok a tehetséges labdarúgók, akik még nem töltötték be 23. életévüket és az MLSZ-nél nem voltak és nincsenek leigazolva, jelentkezhetnek dr Kiss György hadtest levele labdarúgó kapitánynál, hogy a következő bajnoki idényben a

Debreceni L. E. együttesben játszhassanak. Tehát azok, akik tehetségesek, sürgősen jelentkezzenek a délelőtti órákban dr. Kiss Györgynél Péterfia-u. 45. szám alatt.

A levante labdarugó bajnokság következő idényében a középiskolások nem játszhatnak. A határozat részletesen megindokolja, hogy mivel a középiskolások a KISOK bajnokságban vannak foglalkoztatva a labdarugással, nem cél, hogy azokat neveljék, mert azok nevelődnek, hanem azokat kell nevelni, akik csupán csak levante-egyleti csapatban rugják a labdát és üzik a labdarugást. Így teljesen elérik azt, hogy valóban olyanok kerüljenek felszínre, akik még eddig nem voltak foglalkoztatva.

Az eszaki kerület úszó bajnokságait szombaton és vasárnap bonyolítják le a városi uszodában.

A szombati verseny délután öt órakor, a vasárnapi pedig reggel hét órakor kezdődik és azon a kerület legjobbjai indulnak.

Czuna Ferenc testnevelési tanár, a MASz és a MOSz kerületi vezetője egyhetes levanteegyleti vezetőképző tanfolyamra utazott fel a fővárosba. A tanfolyam elvégzésével ő lesz a hadtest ezirányú előadója.

A kerületek közötti atletikai verseny befejezése után a kerületek vezetői tanácsra ültek össze és azon megvitatták a magyar atletika egyes kérdéseit. A déli kerületet Christján László OSK kerületi titkár, MASz kerületi vezető, az északi kerületet pedig Lucsán-szky Géza OSK kerületi vezető képviselte. A helybeliek részéről résztvett az értekezleten Czuna Ferenc kerületi vezető és dr. Kapros László helyettes kerületi ve-

zető. Az értekezletet majd Győrött a vidéki bajnokságokkal kapcsolatosan fogják az egész vidéki vezetők bevonásával folytatni és ott az elhanyagolt vidék nevében határozatot hoznak.

Dr. Kapros László vasárnap a Testvériség versenyén indul a háromasugrásban és magasugrásban. Vasárnap Debrecenben ifjúsági döntő mérkőzést játszik a Nyilas-telepi Törökvs csapat a Nagyvárdi AC ifjúsági bajnokságát.

Győrben rendezik meg az idén az országos vidéki atletikai bajnokságokat július 31-én és augusztus 1-én.

Palicson az országos úszókongresszust is szintén július 31-én és augusztus 1-én tartják meg és azon a legjobb vidékiek indulnak.

Serfőző László, a DVSC kiváló játékos a BVSC-DVSC osztá-

lyozómérkőzésen irattárcáját és egyéb nála levő vagyontárgyait rábízta egy régi gyermekkori jó ismerősére. Az ismerős a mérkőzés végén a kapott értéktárgyakkal nyomtalanul eltűnt és az újabb jelentések alapján Serfőző nevében szélhámoskodik. Egyik régi Bocsikai játékost a jóhiszemű ismerős felkeresett és tőle Serfőző nevében nagyobb pénzösszeget kért kölcsön. A volt Bocsikai-játékos Pásztor Ferenc levélben értesítette Serfőzőt, hogy haladéktalanul küldje meg a kért pénzösszeget, mire a debreceni játékos megette a szükséges lépéseket. A szélhámos ellen a rendőrség megindította a nyomozást és remélhető, hogy rövidesen megkerülnek a DVSC-játékos elvezett okiratai.

A magyar-svéd nemzetek közötti válogatott labdarugó mérkőzést szeptember 12-én Stockholmban rendezik meg, míg a visszavágó november 7-én lesz.

Debreceni siker a kolozsvári céllövőversenyen

Kolozsvár, július 20. A Kolozsvári SE céllövőszakosztály július 17-én és 18-án országos céllövőversenyt rendezett a KEAC-nak a Horthy Miklós sportparkban levő pályáján. Az egységes kispuskaversenyben egyénileg első osztályban 1. Pomázy (Kispesti Fegyvergyári SK) 286 körrel, 2. Lőky (DVSC) 281 körrel, A II. osztályban 1. Farkas (Budapesti Törökvs SE) 282 körrel, 2. Nagy (DVSC) 281 körrel, III. osztályban 1. Papp Takács (SzVSE) 277 körrel, 2. Hosszú (Kolozsvári MÁV) 273 körrel, 3. Kovács (DVSC) 271 körrel Csapatversenyben 1. a DVSC 1374 körrel, 2. a Kispesti Fegyvergyári SK 1371 körrel, 3. a Budapesti Törökvs SE 1369 körrel.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGÁNYOMOZO

JANOSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21. Telefon: 23-78. 1090 8. 9.

KOSZTOLÁNCZY magánnyomozó, megfigyel, nyomoz Lorántfy u. 19. 54-919 7. 23

GALOCZY legrégibb magánnyomozó, megfigyelés, nyomozási diszkrét eredményes. Zoldfa u. 3 szám. Telefon: 28-72. 1931 9.

LEVELEZÉS

1. sz. postahivatalban, postresztánte Karácsonyi Józsefné névre levél van, átvehető. 51-751

Alkalmazást nyer férfi vegyes

NAPSZÁMOST és kifutót felvezek, Kriech kályhásmeester, Ispótytér 1. sz. 2-706

CSAPOST felvezek a Páll szöröz. 2-727

NAPSZÁMOSOKAT azonnali belépésre keresünk, városi nyomda, Böszörményi út 6. 2-759

SZÜLESZETI klinikára háziorvos azonnali felvételt. Lehetőleg fiatal s jó munkakönyvvvel rendelkezők jelentkezzenek. 2-753

KERESKEDELMI

GYAKORLATTAL rendelkező segédet felvezek, Szentesi rövidárú nagykereskedő Simonffy u. 2. sz. 48-757

IPARI

ASZTALOS segédek és tanuló felvételnek bérház szegez munkáját kispárosnak is kiadnám Pongrác, Böszörményi út 11. 33-1658

KERESÜNK azonnali belépésre jó bizonyítvánnyal rendelkező kádárt Hazai Lőkörgyár, Szalkai u. 5. 33-737

JÓMUNKÁS fodrászsegédet és tanuló felvezek Kiss Antal, Eötvös u. 64. sz. 33-780

FIATAL sütősegédet felvezek, Rákóczi u. 6. 33-779

URISZABÓSÁGBA elörendű, önálló nagy-munkás, bent munkára felvételt, Simonffy u. 19. sz. 33-722

URI szabóságát jó gyakorlattal felvezek, Hatvan u. 4. 33-753

JÓMUNKÁS fodrászsegédet sürgősen felvételt, Blaun, Nyugati u. 2. 33-732

TANULÓ FIU

ASZTALOS tanoncnak jómagaiveletű fiút felvezek, Bálint, Csapó u. 67. sz. 64-465

MÜSZERESZ tanuló és segédet azonnali felvezek Király, Royal épület. 64-776

KIFUTÓ FIU

KERÉKPÁROS kifutót felvétetik, Erzsébet u. 55. sz. 49-769

KIFUTÓT fiút, vagy leányt azonnala felvezek Schön Sándor, alföldi palota. 49-771

KIFUTÓ és tanuló felvétetik, Heller esztergályosnál, Arany János u. 13. sz. 49-723

KIFUTÓT azonnala felvezek Izsák Rt. - Csapó u. 17. 49-763

KIFUTÓT fiút fűszerüzletbe felvezek, Hétvezér u. 71. sz. özv. v. Szép Jánosné. 49-750

Alkalmazást nyer nő vegyes 4

LEGALÁBB 4 polgárit végzett komoly, türelmes gyermekeszerető, s gyermeket szórakoztatni tudó leányt keresek 15-éres. Cím a kiadóban. 4-254

PINCELAKÁST és füzetező adok házimunka elvégzéséért. Batthyány u. 1. második kapu. 4-718

KERESKEDELMI

FIATAL pénztárosnót felvezek, Létal út 25. Katona Zoltán. 695

KISZOLGÁLÓNÓT azonnala felvezek Izsák Rt. Csapó u. 17. 50-760

KISZOLGÁLÁSBA jártas leányt vagy segédet felvezek, Szentesi rövidárú nagykereskedő, Simonffy u. 2. 50-756

IPARI

AZONNALI belépésre keresünk palackozásban jártas lányokat, továbbá ecet és likőr szakmában jártas napszámókat, Hazai Lőkörgyár, Szalkai u. 5. 35-736

FEHÉRNEMŰ varrásban gyakorlott házivarrónót keresek. Jelentkezés sebészeti portánál. 35-781

MAGAS fizetéssel hölgy fodrászsegéd kisasszonyt, fodrászsegédet alkalmazok, Nagy, Balmazár u. 14. 35-775

VARRODÁBA segédleányt, tanulóleányt azonnali felvezek, Kossuth u. 39. sz. második lépcső, I melet. 35-762

FÉRFI és női fodrászsegédet felvezek, Peller András Deák Ferenc u. 14-16. (Iparkamara alatt). 35-731

KIFUTÓ LEANY

FIATAL leányt kifutónak felvezek, kézimunka üzlet, Szent Anna u. 5. sz. Fazekasné. 47-773

Háztartási alkalmazott MINDENES

TAKARITÓNÓT jó bizonyítványokkal délelőtti órákra felvezek, Csapó u. 54. 30-552

BENTLAKÓ mindenes ügyes, 1-éres felvétetik, Klein, Plac u. 66. 30-726

BEJÁRÓNÓT azonnali felvezek, Péterfia u. 36 szám, udvarban. 8-770

ÜZLETI AJANLAT

CIÁNOZ vizsgálat, zselizkeltent felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. veres-templomnál. 606 11 4.

LEGOLCSOBAN kifogástalanul fest, tisztít, Weisz kelemefestő Arany János u. 29. 1900 vv. 1792 1. 3.

HASZNALT órákat vegesek, javítok eladok - Schiffmann, Vendég u. 7 kisállomásnál. 1792 1. 3.

SZÖRME bundákat javítok alakítok, festek. Veszek, eladok. Kóváry szűcsmeester, püspöki palota 1. 31. 593 1. 31

VARRASSON a Tildy szalonban, nálam választott műröstemes v hozott anyagból, izléses ruhája lesz. Rákóczi u. 11. sz. 67-998 8. 10.

CIÁNOZTASSON Csalá a ciánózó vállalattal. Lakásvizsgálások felelősséggel, Rákóczi u. 9. telefon: 14-27. szám. 67-269 10. 13.

SIRKÖVEK mőkőből és terméskőből, mézszalak gyümölcsösök részére és pirossal, kerti utakra kaphatók a debreceni műkögyárnál, Fűrőd u. 2. sz. 67-279 vv.

EGYENRUHÁKAT gyorsan készítek Hozott szövethez bélelt adok - Tegdes, püspöki palota. 67-621

OSERÉPKÁLYHÁK átrakását, javítását, s vaskályhák samotkozását felelősséggel vállalja Laczkó cserépkályha vállalat, Csapó u. 17. sz. Vigkedv Mihály u. 6. telefon: 22-37. 67-777

NYAKKENDŐIT szak-szerűen tisztítom, javítom, fordítom újalakítom, Timár u. 13. 67-754

ÜZLETI KERESLET

TOLLAT, legmagasab naplárban vesz Hangya, tolglyújtó telep, József kir. herceg u. 71. 66-561

GYÜMÖLCSÖT naplárban vásárol Szaplonczayné konzervüzem Acél u. 9. 66-1580 9 18

VESZÜNK stráfszeke-reket, egy ló után, kocskat, hámoikat, tejeskan-nákat, szivattyút üstöt, tejhűtőt, Kocsist keresünk. Alföldi tejüzem, Széchenyi u. 22. 66-714

OKTATÁS

Dr. Naményiné gyors-íróiskolájában, gépiró-iskolájában, állandó tan-folyamkezdés. Batthyány u. 1. Vidékiek-nek vasútkedvezmény 785 9. 26.

ÉKSZER

ARANY, EZÜST

MIELETT arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedőnek, Sas u. 2. 1857 8. 25.

ARANYT ezüstneműt ékszerket, napi áron vesz Takács Sándorné, Plac u. 56. 209. 8. 2.

ARANYT, ezüstöt és brilliánsat napi áron veszek Szelecsényi óra- és ékszerkereskedő, Sas u. 2. sz. 1856 8. 25.

HANGSZER

JÓHANGU rövid zongorát keresek megvétel-re. Ajánlatokat „Zongora” jellegre a kiadóba kérek. 28-394

BUTOR

HASZNALT bútorokat, irodaberendezést, wert-heimkasszát, üzletberendezést magas áron veszek. Verő, Csapó u. 10. sz. 1971 8. 6.

NINCSEN fényes kirakatkun, bútor olcsón adunk, Plac u. 71. szám, udvarban, Brillné. 9-1381 10. 4.

SZÉP, olcsó bútor akar vásárolni, fáradságát ne sajnálja, Löcsy bútor-üzletben megtalálja - Eötvös u. 66. 9-1428 8. 27.

FIGYELEM! Modern konyhaberendezések és festett hálók olcsón eladók, Arany János-u. 1. háttul az udvarban. 9-605

KOMBINÁLT szoba s modern konyhaberendezés eladó. Nap u. 15. 9-704

EGY kis konyhaszekrény, stélási, konyhasztal eladó. Cím a kiadóban. MÁV Kolónia XV. 3. 9-741

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP

KERÉKPÁRT, varrógépet, gramofont, szak-szerűen javít Roboz és Hamer, Plac u. 8. 545 8. 12.

KIS benzín motor, 2-3 lóerős, gyorsjárátú, eladó, Hungária, Hunyadi u. 11. sz. 7-1512

PUCH segédmotor, adó és vizsgamentes eladó, Hungária, Hunyadi u. 11. sz. 7-1519

EGY jó férfi kerékpár eladó, Borz u. 5. 7-752

SEGÉDMOTOROK eladók. Veszek rossz gumis kerékpárokat, por-szívó parkettgépeket, s gramofonokat, lemezeket, varrógépeket. Kölc-sönzők pórszívót, Sol-tész, Kálmán-tér 2. 7-646

LÉGKOMPRESSZOR

két hengeres, golyós-csapágyas, gyári eladó Hungária Hunyadi u. 11 7-1520

SINGER karikahajós varrógép, jókarban eladó, Hajnal u. 21. 7-719

ÖTSZÁZ köbcentis sőtő

HRD kifogástalan állapotban, prima gumival, sürgősen eladó. Telefon: 24-09. 7-745 vv

NAGY Singer szabógépet veszek sürgősen Kis úriszabó, alföldi palota. 7-742

KIADÓ ÜZLET, MŰHELY, RAKTAR

SZÁRAZ nagyobb raktárhelyiséget keresünk esetleg több részletben, 8-10 vagon csomagolt száraz árú raktározására. Ajánlatokat „Nagy-vállalat” jellegre kérjük a kiadóhivatalba leadni. 41-679

SZABÓMŰHELYNEK alkalmas nagy, világos helyiséget Alföldi palotához közel, sürgősen keresek. Esetleg kisebb átalakítást végeztetnék. Kiss úriszabó, Ferenc József út 16. Alföldi palota. 41-1608

FŐUTCÁN nagy üzlet-helyiség 1944 február 1-re kiadó. Ajánlatokat kérek „Üzlet” jellegre a kiadóba. 41-778

LAKÁSCSERE

KETTOSZOBAS régi bérű minden komforttal (viz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három vagy 4 szobás, komfortos lakással. Cím a kiadóban. 1462 vv.

UJONNAN épült modern egyszoba, előszoba és fürdőszobás szép lakásomat (viz, gáz bent van) elcserélném 2-3 szobás belvárosi lakással. Kiss, Bethlen 12. sz. 53-1609

ELCSERÉLNÉM debreceni szoba, konyha, s spájzos lakásomat, buda-pestivel, Apafi u. 91. 53-731

LAKÁST KERES

NYUGDLJAS házaspár lakást keres, fizet és fel-ügyel kethelyiségben, Andrássy út 95. 52-755

KERESÉK azonnala üresen egy, vagy két szobát, fürdőszoba használatát. Ajánlatot fő-postafiók 41. 52-729

KÉTSZOBÁS, központ-ban levő irodahelyiséget keresek lehet bútorozott szoba is „Telefon előny-vel” jellegre. 52-748

KERESÉK albérleti lakást, egy évet előre fizetek. Címek kérek jól fizető jellegre. 52-765

BUTOROZOTT SZOBA

KÜLÖNBÉJÁRATU fürdőszobás bútorozott szobát keresek, augusztus elsejére. Válaszokat állami tisztviselő jelleg-re a kiadóba kérek. 10-708

LÉGFŰTÉSES bútorozott szoba, állandó férfi lakónak kiadó. Svetits harmadik udvar, föld-szint 3. 10-781

ELVESZETT

ELVESZETT Honvéd utcától egy fél női harsnya, Becsületes megtaláló jutalomban részesül: Kertész u. 4. 13-768

B. SZABÓ Antal néven elvesztettem 3 zstrjegyet s egy pótzsírjegyet Becsületes megtaláló jutalmazom, ha címre visz sa hozzá. 13-767

NŐI arany karóra 18-án éjjel a Vigadóúti úton, vagy villamoson elvesztett. Becsületes megtalálója magas jutalom ellenében adja le, Zekányné, Teieki u. 32. 13-748

KEDDEN délelőtti 12-1 óra között a Bika szálló erkélyéről leestett egy kis arany pecsétygyűrű, O. K. monogrammal és stágú koronával. Meg-találója illő jutalomban részesül, Bika szálló 1. e. 103 ajtó. 13-725

VEGYES

KÉT tehén tehozamra azonnali kiadó. - Cím: Borz u. 25. 68-697

OSERÜZLET

SZAPPANNAK való zsirt szappanra becserelek Pál János szappan-omester, Kölcsei u. 8. 634. 11. 19

ÉPÍTKEZÉSI ANYAG

KÉTEZERÖTSZÁZ darab új vályog és kettő 0.90x1.70 benyiló ablak eladó. Homok u. 68. 20-1727

HASZNALT

ruha - cipő 69

FEKETE férfi kabát, kevest használt, eladó Bethlen u. 22. kereszt-épület. 69-721

VALÓDI perzsabundát, kifogástalan állapotban és szép ezüstórákat ven-nék. Ajánlatokat levél-ben Lévy Gyula, Erős Lajos u. 8. B szám alá kérek. 69-774

HÁTIZSÁK vízhatlan, s smoking öltöny jó állapotban eladó. Simonffy u. 50, jobbra. 69-724

INGÓSÁG ELADÁS

ELADÓ egy jégsek-rény egy konyhakredenc egy hordó, egy mézbő-dőn, Csap u. 27. Megte-kinthető fél 2-ről 4-ig. 86-744

INGÓSÁG VÉTE VEYES

PLAFON-VENTILLATORT meg-velekre keresek. Cím a kiadóban. 37 161

ÖTVEN-HATVAN méter horgany plehbő készült ereszcsonornal keresek megvelekre - Cím a kiadóban. 37-255

GAZDASÁGI ESZKÖZ

MEZŐGAZDASÁGI gépeket, eszközöket, ak-katrészeket elad. vásá-rolj vitez Nagy János Hatvan u. 41. 1565 8. 3.

GAZDASÁGI TERMÉNY

BARACK, befözni való fáról szedve kapható Domokos Lajos u. 6. 25-220

INGATLANFORGALMI

HOMOKKERTBEN gyümölcsös, 300 öl bel-köztözhető, lakással, el-adó 13.000 P, kérünk, Pataky, Péterfia 53. 40-730

ELADÓ HAZ

ROTHERMERE u. 6. szám alatt emeletes bér-ház eladó. Értekezni i-phet: Pécsi és Pap ügy-vedéknél, Iparkamara. 17-466 vv.

KASSA-úti villamosnál adómentes, azonnali be-köztözhető egyszobás családli ház mellékelyi ségekkel, 350 öf termő szőlővel, gyümölcsösseel 12.500 P. Nagy ingatlan irodában, Csapó u. 27. 17-509

A MEHAI Dusa József és neje hagyatéka-hoz tartozó és Debrecenben, Homok u. 130. illetve Korponay u. 12 sz alatt levő házias ingatlanok, szabadkezből eladók Fel világosítást ad dr. Ter-náry János ügyvéd, Vác Karay-Kraker u. 20. 17-723

ELADÓ FÖLD

CSEREI állomásnál hét kat, tanyaárföld eladó. - Széchenyi u. 41. 15-728

</